

ओलीकै बाटोमा देउवा

आकस्मिक र बिना परामर्श संघीय सदनको अधिवेशन अन्त्य गर्ने सरकारको निर्णयप्रति अनेक आशंका जारिएको छ । विपक्षी दल नेकपा एमालेका सांसदहरुले संसद् बैठकबाटै सरकार दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश ल्याउने तयारीमा लागेको आरोप लगाएका छन् । यदि यो आशंका सावित हुने हो भने प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा पनि केपी शर्मा ओलीकै बाटोमा रहेको प्रष्ट हुन्छ ।

मुकुन्द लामिछाने/मध्याह्न
काठमाडौं, ३२ साउन ।

सरकारले संघीय संसद्को चालु अधिवेशन सोमवार मध्यरातबाट अन्त्य गरेको छ । सोमवार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकको सिफारिस अनुसार, संसद् अधिवेशन अन्त्य गरिएको सभामुख अग्निप्रसाद सापकोटाले जानकारी गराए । प्रतिनिधिसभा बैठक चलि रहेकै बेला सभामुख अग्निप्रसाद सापकोटाले राष्ट्रपति कार्यालयबाट आएको अधिवेशन अन्त्यसम्बन्धी पत्रको व्यहोरा प्रस्तुत गरेका थिए ।

जबकी संसद् बैठक अगाडि बसेको कार्यव्यवस्था परामर्श समितिले अर्को बैठक ३ साउनमा बस्ने निर्णय गरेको थियो । तर प्रतिनिधिसभा बैठक चलि रहेकै बेला अधिवेशन अन्त्यको निर्णय भयो । राष्ट्रपति कार्यालयले पत्र सभामुखलाई पठाइयो ।

संसद् अधिवेशन अन्त्य गर्ने सरकारको निर्णयप्रति प्रमुख विपक्षी दल नेकपा एमालेले आपत्ति जनाएको छ । बिना छलफल र विपक्षी दललाई जानकारी समेत नदिई छापामारशैलीमा संसद् अधिवेशन अन्त्य गरिएको राष्ट्रियसभामा एमालेका मुख्य सचेतक खिमलाल भट्टराईले बताए । "सरकारले आफ्नो अनुचित उद्देश्य पूरा गर्न कुनै छलफल नगरी छापामारशैलीमा संसद्

सरकारले आफ्नो अनुचित उद्देश्य पूरा गर्न कुनै छलफल नगरी छापामारशैलीमा संसद् अधिवेशन अन्त्य गर्नु दुखद हो ।

■ **खिमलाल भट्टराई**
एमाले मुख्य सचेतक, राष्ट्रियसभा

अधिवेशन अन्त्य गर्नु दुखद हो", भट्टराई भन्छन् । हुन पनि सर्वोच्च अदालतले गरेको २८ फागुनमा पुनर्स्थापना गरेको प्रतिनिधिसभा बैठक २९ दिन मात्रै चल्नो । २९ दिनको अवधिमा १० वटा बैठक बस्यो भने २० घण्टा १५ मिनेट संसदीय काम भयो । त्यसमा आर्थिक अध्यादेश २०७८, विनियोजन अध्यादेश २०७८, यौन हिंसा विरुद्धका केही ऐन संशोधन गर्ने अध्यादेश २०७८, नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरी सुपरिवेक्षण गर्ने अध्यादेश, तेजाव तथा अन्य घातक पदार्थ नियमन गर्ने अध्यादेश, २०७८ र कोभिड-१९ संकट व्यवस्थापन अध्यादेश २०७८ लगायत प्रस्तुत भए ।

तर चालु अधिवेशनमा कुनै पनि नयाँ विधेयक सदनमा दर्ता भएनन् । यो अधिवेशनमा भएको महत्वपूर्ण काम भनेको प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले विश्वासको मत लिनु मात्रै हो । संसद्को पहिलो बैठकमै प्रधानमन्त्री देउवाले विश्वासको मत लिए । विश्वासको मत लिए पश्चात् संसद् बैठक प्रभावकारी रूपले चल्न सकेन । तर अकस्मात् संसद् अधिवेशन अन्त्य गरिनुमा समेत आशंका उत्पन्न भएको छ ।

विपक्षी दलले मात्रै नभएर राजनीतिक वृत्तमा पनि संसद् अधिवेशन अकस्मात् अन्त्य गरिनुलाई आशंकाको हेरिएको छ । प्रधानमन्त्री देउवाले सत्ता टिकाउने उद्देश्यले संसद्

बाँकी पृष्ठ २ मा

सत्ता जोगाउन अधिवेशन अन्त्य

समित श्रेष्ठ/मध्याह्न
काठमाडौं, ३२ साउन ।

साविकको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) को आन्तरिक कलहका कारण प्रतिनिधिसभालाई पंगु बनाउने खेल अझै रोकिएको छैन । प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले आफ्नो सत्ता टिकाउन र अनुकूल वातावरण बनाउन सोमवार अकस्मात् बिना छलफल र परामर्श संसद् अधिवेशन अन्त्य गरेका छन् ।

राजनीतिक संकट टार्न संसद् अधिवेशन नै समयमा नबोलाउने, आवश्यक विज्ञान नदिने र अकस्मात् अन्त्य गर्ने क्रम २०७६ को हिउँदे अधिवेशनबाटै शुरू भएको हो । २०७६ को हिउँदे अधिवेशन सभामुख चयन प्रक्रियाका कारण ढिलो शुरू भयो भने अकस्मात् अन्त्य गरिएको थियो । त्यसबेला तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले संसद्लाई आफू अनुकूल बनाउने प्रयत्न गरेका थिए ।

ओलीले त्यसपछि २०७७ साउनमा पनि रातारात अधिवेशन अन्त्य गरेका थिए । फेरि हिउँदे अधिवेशन बोलाउनुको साटो ५ पुसमा संसद् विघटनकै निर्णय गरेका थिए । ११ फागुनमा पुनर्स्थापित संसद् पनि ओलीले धेरै चल्न दिएनन् । वर्षे अधिवेशन त ओलीले बोलाउँदै बोलाएनन् । संसद् भंग गरेर अध्यादेशबाट बजेट ल्याए ।

तर पुनर्स्थापित संसद् पनि देउवाले सत्ता जोगाउन धेरै चल्न दिएनन् । सोतका अनुसार, विश्वासको मत दिने नेकपा एमालेका वरिष्ठ नेता माधवकुमार नेपाल समूहलाई दल विभाजन गराउन सजिलो हुनेगरी अध्यादेश ल्याउन संसद् अधिवेशन अन्त्य

गरिएको हो । तत्कालीन सत्ता घटक नेकपा एमाले र नेकपा माओवादी केन्द्रभित्रका विवादका कारण तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा

९ गते नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त हुनुभएको थियो । यही साउन ३ गते प्रारम्भ भएको संसद्को

राष्ट्रिय राजनीतिक संकटका कारण सत्तामा रहनेले आफूलाई अनुकूल बनाउन सधैं प्रतिनिधिसभा निष्प्रभावी बनाउने प्रयास अझै रोकिएन ।

ओलीको सिफारिशमा गत पुस ५ गते विघटित प्रतिनिधिसभा गत फागुन ११ गते सर्वोच्च अदालतको फैसलाबाट पुनःस्थापना भएको थियो भने प्रधानमन्त्री ओलीले विश्वासको मत प्राप्त गर्न नसकेपछि गत जेठ ८ गते दोस्रो पटक विघटित प्रतिनिधिसभा अदालतको फैसलाबाट गत असार २८ गते पुनःस्थापना भई असार २

आठौं अधिवेशन २९ दिन चल्नो । पुनःस्थापित संसद् एक महिना नपुर्ये अन्त्य भएका विषयमा प्रमुख प्रतिपक्षी दल एमालेका मुख्यसचेतक विशाल भट्टराईले अधिवेशनको अन्त्य 'असमय'मा भएको बताए । अधिल्लो सरकारले ल्याएका १५ महत्वपूर्ण अध्यादेशमाथि छलफल नभएको र नयाँ विधेयक नल्याइएको बताए । "सदनमा सरकारको बहुमत भएपनि अध्यादेश बजेटलाई प्रतिस्थापन विधेयक ल्याउन सक्नुपर्छ । हिजो हाम्रो पार्टीका अध्यक्ष ओलीले संसद् विघटन गर्दा प्रतिगामी भन्नेहरूले

बाँकी पृष्ठ २ मा

अफगानिस्तानमा त्रसित नेपालीको विलौना

'सरकारले जतिसक्दो चाँडो हामीलाई उद्धार गरोस्'

मध्याह्न संवाददाता
काठमाडौं, ३२ साउन

सरकारले अफगानिस्तानमा रहेका नेपाली नागरिकको शीघ्र उद्धार गर्ने निर्णय गरेपनि उक्त मुलुकमा रहेका नेपालीहरू त्रसित अवस्थामा रहेका छन् । अफगानिस्तानमा विद्रोही समूह तालिबानले आइतवार सत्ता कब्जा गरेपछि राजधानी काबुलस्थित विभिन्न देशका नागरिकहरू आपतकालीन उद्धारका लागि त्रसित अवस्थामा रहेका छन् । अफगानिस्तानमा विद्रोही समूह तालिबानले आइतवार सत्ता कब्जा गरेपछि राजधानी काबुलस्थित विभिन्न देशका नागरिकहरू आपतकालीन उद्धारका लागि त्रसित अवस्थामा रहेका छन् ।

निरन्तररूपमा बन्दुक पड्की रहेको र अनवरतरूपमा आउने हेलिकप्टरका आवाजले त्रसित बनिरहेको रामेछापका डिल्लि बहादुर खड्काले बीबीसीलाई बताएका छन् । त्यस्तै सर्लाहीका विवेक कुमार दासले नेपाल फर्किन पाउने वा नपाउने भन्ने द्विधा रहेको भन्दै एउटै कम्पनीमा काम गरिरहेका ५० जना एकै ठाउँमा रहेको भन्दै

खड्काले आफुहरू त्रसित अवस्थामा रहेको बताए । कम्पनीमा कुनै राख्दा नेपाल फर्किने कन्फिडन्समा माग्दा भोलिपर्सि भन्दै कुनै भनिरहेको र आफुहरूसँग अन्य विकल्प नरहेको खड्काले भनाइ छ । अन्य देशका नागरिकहरूको

वैदेशिक रोजगार विशेष

एनआरएनएले जहाज चार्टर गरेर नेपालीलाई स्वदेश फर्काउने

काठमाडौं/मस- गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए)ले संघकै खर्चमा जहाज चार्टर गरेर अफगानिस्तानमा उद्धारको पर्खाईमा रहेका नेपालीहरूलाई स्वदेश ल्याउने निर्णय गरेको बताएको छ । संघका उपाध्यक्ष तथा वैदेशिक रोजगार कल्याणकारी विभागका संयोजक डा. बन्नी केसीले सोमवार सचिवालय बैठक बसी इन्टरनेट अफगानिस्तानबाट नेपालीहरूलाई स्वदेश फर्काउने संघको खर्चमा एउटा जहाज काबुल पठाउने टुंगो लागेको बताए । तर यसको अन्तिम निर्णय संघको मंगलवार बस्ने बैठकले लिने बताइएको छ । अफगानिस्तानमा करिब एक हजार पाँच सय नेपाली कार्यरत रहेकोमा केहीलाई कतारको दोहा पुऱ्याइएको बताइएको छ ।

उद्धार भइरहेको अवस्थामा जतिसक्दो छिटो नेपाल सरकारले पहल गरेर आफुहरूलाई पनि निकालिदिनुपर्ने खड्काले बताएका छन् । उनले भने, 'स्वदेश फर्किन व्याग बाँधेर बसेको एकहप्ता भइसकेको तर कहिले कसरी

फर्किन पाइन्छ निश्चित हुन नसक्दा त्रस बढेको छ ।' उनीहरूले यूएई हुँदै आफुहरू अफगानिस्तान गएको भन्दै शुरूमा अवैधानिकरूपमा गएको भएपनि पछि वैदेशिक रोजगार विभागबाट श्रम स्वीकृति लिई वैधानिक भएर आएका कारण उद्धारमा तिव्रता दिनुपर्ने समेत माग गरेका छन् । यता मन्त्रिपरिषद्को सोमवार विहान बसेको बैठकले अफगानिस्तानमा विकसित घटनाप्रति चासो राख्दै त्यहाँ रहेका नेपाली नागरिकको शीघ्र उद्धार गर्ने निर्णय गरेको छ । सरकारका प्रवक्ता ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले सरकारले नेपालीको उद्धारका लागि गठन गरेको निकायहरूलाई समन्वयात्मक ढङ्गले काम गर्न बैठकले निर्देशन दिएको सञ्चारकर्मीहरूलाई बताए । यता गृहमन्त्री बालकृष्ण खाँणले अफगानिस्तानमा रहेका नेपालीलाई सुरक्षितरूपमा स्वदेश फर्काउने पहल थाल्न सम्बन्धित

निकायका अधिकारीलाई निर्देशन दिएका छन् । गृहमन्त्री खाँणले सोमवार परराष्ट्र मन्त्रालय, पर्यटन, संस्कृति तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, चारवटै सुरक्षा निकायका प्रमुखसहितलाई मन्त्रालयमा बोलाएर निर्देशन दिएका हुन् । मन्त्री खाँणले अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसँग समन्वय गरी त्यहाँ रहेका नेपाली नागरिकलाई स्वदेश फर्काउने कार्ययोजना बनाउँदा उपयुक्त हुने धारणा व्यक्त गर्दै नेपाल फर्काएपछि उनीहरूलाई कोभिड-१९ महामारीको सन्दर्भमा पीसीआर परीक्षण, होल्डिङ सेन्टर, क्वारेन्टिनलगायत व्यवस्था गरी उनीहरूलाई घरसम्म पुऱ्याउने गरी कार्ययोजना बनाउनुपर्नेमा जोड दिए । मन्त्री खाँणले मन्त्रिपरिषद्को बैठकले सोमवार नै अफगानिस्तानबाट नेपालीको उद्धार गर्ने सन्दर्भमा आवश्यक निर्णय गरेको

बाँकी पृष्ठ २ मा

जम्बो मन्त्रिपरिषद् गठनको तयारीमा लुम्बिनी सरकार

आचार्य प्रदीप/मध्याह्न
बुटवल, ३२ साउन

केन्द्रमा नेपाली कांग्रेस, माओवादी केन्द्र, जनता समाजवादी लगायतका पार्टीको गठबन्धनको सरकार गठन भयो । प्रधानमन्त्रीमा देउवाले सपथ खाएलगत्तै थप ४ जनालाई मन्त्री बनाए तर त्यसपछि भने विस्तार भएन । केन्द्रमा भएको गठबन्धन अनुसार लुम्बिनी प्रदेशमा पनि गठबन्धनकै सरकार निर्माण भएको ४ दिन पुगेको छ । माओवादी केन्द्र संसदीय दलका नेता कुल प्रसाद केसी मुख्यमन्त्री बनेका छन् । उनले कांग्रेस, माओवादी र जसपालाई सरकारमा सहभागी बनाई ७ सदस्यीय मन्त्रीमण्डल विस्तार गरेका छन् । उनले विस्तार गरेको मन्त्रीमण्डलमा ३ जना मन्त्रीहरू बिनाविभागीय रहेका छन् । प्रादेशिक संरचनामा मन्त्रालय तथा मन्त्रीमण्डल विस्तारका लागि नेपालको संविधानको धारा

■ **मन्त्री छान्न सकस**
साउन २८ गते गठन भएको केसी नेतृत्वको सरकारमा मन्त्री छान्न सत्तापक्षीय माओवादी र कांग्रेसलाई सकस रहेको छ । मन्त्रीका आकांक्षी धेरै रहेकोले पनि मन्त्री छान्न सकस हुने देखिएको हो । शंकर पोखरेल नेतृत्वको सरकारमा मन्त्री भईसकेका माओवादी केन्द्रका सुदर्शन बराल, संसदीय दलका प्रमुख सचेतकलुम्वीमण्डल घर्ती, इन्द्रजित थारु तथा अपहरण परेकी भनिएकी विमला खत्री वली लगायतको

■ **विश्वासको मतपछि विस्तार गर्ने रणनीति**
लुम्बिनीका मुख्यमन्त्री कुलप्रसाद केसीले मंगलवारदेखि शुरू हुने अधिवेशनमा यथासक्य छिटो विश्वासको मत लिने रणनीति बनाएका छन् । लुम्बिनीमा संसद् किनबेचको संभावना रहेकोले विश्वासको मत लिने हतारिएको आकलन गर्न सकिन्छ । माओवादी र कांग्रेसले आलोपालो ८/८ महिना आलोपालो सरकार सञ्चालन गर्ने सहमति भएको हुनाले पनि पहिलेनै

बाँकी पृष्ठ २ मा

दिइएन अन्तरिम आदेश

काठमाडौं/मस- सर्वोच्च अदालतले जनता समाजवादी पार्टीका तत्कालीन अध्यक्ष महन्थ ठाकुरको पार्टीको आधिकारिकताको विषयमा दायर गरेको रिट निवेदनमा अन्तरिम जारी गर्न अस्वीकार गरेको छ ।

न्यायाधीशद्वय दीपककुमार कार्की र डा आनन्दमोहन भट्टराईको संयुक्त इजलासले ठाकुरलाई अन्तरिम आदेश दिन अस्वीकार गरेपछि निर्वाचन आयोगले जसपाका अध्यक्ष उपेन्द्र यादव पक्षको आधिकारिकता सदर भएको छ । “दलको आधिकारितावारे आयोगबाट यही २०७८/४/११ मा निर्णय गरेको देखियो” आदेशमा भनिएको छ, “सो निर्णय कानून बमोजिम छ वा छैन भन्ने अन्तिम निर्णयको विषय देखिएको, उठाइएका अन्य विषय अन्तिम निर्णय हुँदा विचार हुने नै भएको र निवेदकलाई तत्काल अपूरणीय क्षति पुग्ने अवस्था नदेखिएको समेतबाट सुविधा र सन्तुलनलाई दृष्टिगत गर्दा हाल माग बमोजिम अन्तरिम आदेश जारी गर्नुपर्ने ।”

पार्टी आधिकारिकताको सन्दर्भमा आयोगले गरेको निर्णय खारेजीको माग गर्दै ठाकुरले सर्वोच्च अदालत रिट निवेदन दायर गरेका थिए । उक्त रिटमा साउन १० गते न्यायाधीश कुमार रेग्मीको एकल इजलासले

अन्तरिम आदेशका लागि छलफलमा बोलाउने आदेश गरेको थियो । यही साउन १५ गते न्यायाधीशद्वय ईश्वर खतिवडा र कुमार चुडालको संयुक्त इजलासले दुवै मुद्दालाई सँगै राखेर सुनुवाइ गर्ने आदेश गरेको थियो ।

ओलीकै...

अधिवेशन अकस्मात् अन्त्य गरिएको आशंका गरिएको छ । संसद समीकरण र प्रतिपक्षी दल नेकपा एमालेभित्रको कलहका कारण पनि आशंका गरिएको छ । एमालेका वरिष्ठ नेता माधवकुमार नेपाल सहित २२ जनाले देउवालाई विश्वासको मत दिएका थिए । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) भित्र पनि विवाद कायमै रहेकाले पनि सरकार एमाले विभाजन हुनेगरी अध्यादेश ल्याउन चाहेको अनुमान गरिएको छ । स्रोतका अनुसार, नेता नेपाललाई दल विभाजन गर्न आवश्यक संख्या पुग्नेगरी अध्यादेश ल्याउने सहमति भएको छ ।

एमाले विभाजन पनि नभएको अवस्थामा मन्त्रिपरिषदलाई पूर्णता दिन कठिन भएको, संसदमा बहुमत पुग्ने अवस्था नहुँदा कानून बनाउन अष्टयारी भएको लगायत तर्क सरकार पक्षका नेताहरूले गरेका छन् । अर्थात् देउवा पनि तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली जस्तै आफ्नो सरकार टिकाउन अर्को दल विभाजन गराउने, अध्यादेशबाट सरकारको काम गर्ने बाटोमा लाग्ने प्रष्ट संकेत मिलेको छ ।

सत्ता...

लोकतान्त्रिक ढङ्गले संसद चलाउन सकेको भए हुन्थ्यो भन्ने हाम्रो बुझाइ हो”, उनले भने ।

सत्तारूढ कांग्रेसका सचेतक पुष्पा भुसालले भने नयाँ सरकारले बजेट र विधेयकबारे तयारी गर्नुपर्ने भएकाले अधिवेशन अन्त्य भएको बताउँदै सरकार सदरलाई विजनेस नदिने र सदन छल्ने भन्ने हुन नसक्ने जनाइन् । उनले भनिन्, “सरकारले विधेयक र अध्यादेशहरूको आवश्यक तयारी तथा परिमार्जन गर्छ र त्यसलाई उचित समयमा संसदा पेश गर्नेछ ।” सरकारले सदन अन्त्य गरेपछि दल विभाजनसम्बन्धी ल्याउन लागेको हो भन्ने प्रश्नमा नेत्री भुसालले त्यसबारे आफूलाई जानकारी नभएको बताए ।

जनता समाजवादी पार्टीको महन्थ ठाकुर पक्षका नेता लक्ष्मणलाल कर्णले पहिलो पटक प्रतिनिधिसभा विघटन भएकामा आफूहरूले पनि विरोध गरे पनि पुनःस्थापनापछिको सदनले विजनेस नपाएको, सरकारले विश्वासको मत नपाउनुका साथै नयाँ सरकार पनि दिन नसकेकाले दोस्रो पटक विघटन भई ताजा जनादेशमा जानु उपयुक्त नै भए पनि सर्वोच्च अदालतको फैसलापछि त्यसको कार्यान्वयन भएको तर यस अधिवेशनले कुनै नयाँ कानून ल्याउन सकेन ।

अफगानिस्तानमा...

जानकारी दिँदै सबै निकायबीच समन्वय र सूचना आदानप्रदान गर्न पनि निर्देशन दिए । बैठकमा परराष्ट्र सचिव भरतराज पौडेल, नेपाल प्रहरीका महानिरीक्षक शैलेश थापा क्षेत्री, सशस्त्र प्रहरी बलका महानिरीक्षक शैलेन्द्र खनाल, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागका मुख्य अनुसन्धान निदेशक गणेशप्रसाद अधिकारी, नेपाली सेनाका उपरथी सरोजप्रताप राणालगायत विभिन्न मन्त्रालयका अधिकारीले अफगानिस्तानमा रहेका नेपालीको अवस्था र उद्धारका सन्दर्भमा आवश्यक कामका विषयमा गुहमन्त्रीसमक्ष त्रिफिड गरेका थिए ।

यसअघि इन्टरप्रस्ट अफगानिस्तानमा वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपालीहरूको उद्धारमा समन्वय गर्न सरकारले कार्यदल गठन गरेको थियो । परराष्ट्र सचिव पौडेलाले नेपाली नागरिक फर्काउन काठमाडौंसहित अमेरिकी, जापानी, वेलायती, युरोपेली युनियन र जर्मनीका राजदूतहरूसँग तथा संयुक्त राष्ट्रसंघको आवासीय स्थायी प्रतिनिधिलगायतसँग सम्पर्क गरी उद्धारका लागि सहयोग माग गरिरहेको बताइएको छ । उद्धारको समन्वयका लागि परराष्ट्र मन्त्रालयले भाइवर र स्वाटसएपवाट पनि सम्पर्क गर्न सकिने बताएको छ । त्यसका लागि कन्सुलर सेवा विभागको मोबाइल नम्बर +९७७-९७४९३२६४५८ +९७७-९७४९३२६४५९ सार्वजनिक गरिएको छ ।

जम्बो...

१६८ को उपधारा ९ बमोजिम प्रदेश सभा सदस्यमध्येबाट समावेशी सिद्धान्त बमोजिम मुख्यमन्त्रीसहित प्रदेश सभाका कुल सदस्य संख्याको २० प्रतिशतभन्दा बढि नहुने गरी मन्त्रीपरिषद गठन गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । लुम्बिनी प्रदेशका ८७ सांसद हुन्, तर हाल ८० सांसद कायम रहेका छन् । मृत्यु, पार्टी परिवर्तन लगायतका कारणले संख्या घटेका छन् । लुम्बिनीमा कुल सांसदको २० प्रतिशत १७ जनासम्म मन्त्री बनाउन सकिने संवैधानिक व्यवस्था छ ।

लुम्बिनी प्रदेशमा मन्त्रिपरिषद तथा मन्त्रालयको संख्या अझै बढ्ने भएको हो । लुम्बिनीका यसअघिका मुख्यमन्त्री शंकर पोखरेलले निर्माण गरेको सबैभन्दा ठूलो मन्त्रीमण्डल १० सदस्यीय रहेपनि हालका मुख्यमन्त्री कुल प्रसाद केसीले यो संख्यालाई अझै बढाउने देखिन्छ । माओवादी केन्द्रका कुलप्रसाद केसीको नेतृत्वमा साउन २८ गते ७ सदस्यीय मन्त्रिपरिषद गठन भएको थियो । सरकारमा माओवादी केन्द्रबाट मुख्यमन्त्री सहित २, नेपाली कांग्रेसका २ र जनता

भक्तपुरका दुई पत्रकार सम्मानित

भक्तपुर/मस- भक्तपुरका क्रियाशिल दुई पुराना पत्रकारहरू सम्मानित भएका छन् । स्वतन्त्र पत्रकार संघ भक्तपुरले सोमबार एक कार्यक्रमको आयोजना गरी उनीहरूलाई सम्मान गरेको हो । सम्मानित हुने पत्रकार हरूमा डा इन्दुल केसी र कृष्ण प्रजापति छन् । डा केसी २०१५ सालदेखि तत्कालिन नेपाल सन्घाट समिति हालको राष्ट्रिय समाचार समितिमा आवद्ध भई पत्रकारिता गरेका पत्रकार हुन् । अर्का सम्मानित पत्रकार प्रजापति पनि दुई दशक वढी समयदेखि हालसम्म

पनि निरन्तर पत्रकारिता क्षेत्रमै क्रियाशिल छन् । स्वतन्त्र पत्रकारिता आफैमा चुनौतीपूर्ण पत्रकारिता रहेको र साहस र अडिगले पत्रकारिताको जग बलियो हुने संघका सदस्य डा.राजेन्द्र कोजुले बताए । स्वतन्त्र पत्रकार संघ केन्द्रीय समितिका वरिष्ठ उपाध्यक्ष केवी सम्राटले उनीहरूलाई सम्मानपत्र प्रदान गरी सम्मान गरेका हुन् । कार्यक्रममा उनले स्वतन्त्र पत्रकार संघ क्रियाशिल रहेको बताए । संघको आगामी राष्ट्रिय अधिवेशन भदौ १८ र १९ गते हुने भएको पनि उनले बताए ।

समाजवादी पार्टीबाट ३ जना सहभागी छन् । माओवादी केन्द्र संसदीय दलका उपनेता प्युठानका कृष्णध्वज खड्का आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री, कांग्रेसका नेता दाइका डिल्लीबहादुर चौधरी ग्रामीण तथा शहरी विकास मन्त्री र जसपाका सहसचिव यादव भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्री नियुक्त भएका थिए । यस्तै स्वतन्त्र राजनीतिक समूहबाट निर्वाचित नवलपरासीका अजय शाही पनि विना विभागीय मन्त्री बनेका छन् । जसपाकी सुमन शर्मा रायमाफ्ती र पुरमति हेगा विना विभागीय मन्त्री छन् ।

आकार बढ्ने यस्तो छ कारण लुम्बिनी प्रदेशमा यसअघिका मुख्यमन्त्री पोखरेलले शुरूमा गठन गरेको ५ सदस्यीय मन्त्रीमण्डललाई विस्तार गर्दैगर्दा फुटाएर १० वटा मन्त्रालय बनाएका थिए । अहिले मन्त्रालयको जिम्मेवारी बाँडफाँड नगरी सबैजसो मन्त्रालयको अधिकार मुख्यमन्त्री केसी आफैले राखेका छन् । मन्त्रीको संख्या बढ्ने भएमा सरकारलाई केही मन्त्रालय टुक्राउनुपर्ने बाध्यता छ । विस्तार गर्दा जसपाका तीनैजना मन्त्री भइसकेकाले अब विस्तार हुने मन्त्रिपरिषदमा माओवादी केन्द्र र नेपाली कांग्रेसबाट थप मन्त्री बन्ने छन् ।

सरकारकामा सहभागी भएका एक मन्त्रीले सरकारमा तीन दल सहभागी भएकाले अहिलेको मन्त्रिपरिषद पहिलेको भन्दा स्वाभाविकरूपमा केही ठूलो आकारको हुने बताए । कांग्रेस र माओवादीले ४-४ मन्त्री र एक-एक राज्यमन्त्री तथा जसपाले तीनजना मन्त्री पाउने सम्झदारी भएको स्रोतको दावी छ ।

मन्त्री...

नाम चर्चामा रहेको छ । अन्य आकांक्षीहरू पनि उत्तिकै रहेको पार्टी स्रोतले जनाएको छ । यता नेपाली कांग्रेसबाट पनि मन्त्री हुने आकांक्षीहरू धेरै रहेको पार्टी स्रोतले जनाएको छ । कांग्रेसका सुरेन्द्र हमाल, वीरबहादुर राना, रमा अर्याल र बसिउद्दिन खान, वैजनाथ कलवारको चर्चा मुख्यम रूपमा भइरहेको र सम्भावना पनि रहेको पार्टीले जनाएको छ ।

विश्वासका..

विश्वासको मत लिने न् । मन्त्रीमण्डल विस्तार र मन्त्रालयको जिम्मेवारीपनि विश्वासको मत पाएपछि मात्रै गर्ने रणनीति बनाएको स्रोतले जनाएको छ । सरकारलाई समर्थन गरेको चार दलीय गठबन्धन मध्येको राष्ट्रिय जनमोर्चा भने सरकारमा सहभागी नहुने निर्णय गरिसकेको छ ।

पाँचपोखरीमा जनै पूर्णिमामा मेला नलाग्ने

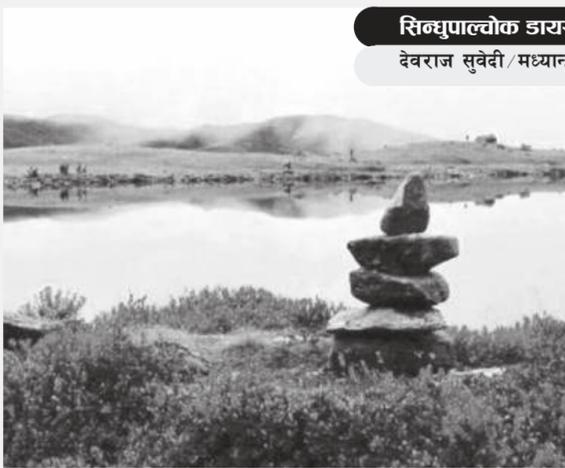
हरेक वर्ष जनैपूर्णिमाको अवसरमा एक हप्तासम्म मेला लाग्ने सिन्धुपाल्चोकको पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका ३ स्थित प्रसिद्ध धार्मिक स्थल पाँचपोखरीमा यो वर्ष पनि मेला नलाग्ने भएको छ । पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका अध्यक्ष टासी लामाले कोरोना महामारी बढ्दो क्रममा रहेकाले जनैपूर्णिमा मेला नगर्न अप्रह्न गरेका हुन् । गत वर्ष पनि कोरोनाका कारण मेला लागेको थिएन । मेला तथा जात्राले कोरोना संक्रमण बढ्न सहयोग पुग्ने भएकाले मेला,जात्रा नगर्ने निर्णय गरिएको गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत दिनेश पोखरेलले जानकारी दिए । यो वर्षको जनैपूर्णिमा भदौ ६ गते परेको छ ।

विभिन्न जिल्लाबाट सर्वसाधारणहरू भेला भर्न पाँचपोखरी पुग्ने गरेका थिए । समुन्द्री सतहबाट करिब ४ हजार ६० मिटर उचाइमा रहेको यो क्षेत्रमा साना ठूलो गरी ५ वटा ताल रहेका छन् ।

बाढीले जोखिममा परेको भोलुङ्गे पुलको संरक्षण हुँदै

गत असार १ र १६ गते राति मेलम्ची खोलामा आएको भीषण बाढीका कारण क्षति पुगेका भौतिक संरचनाहरूको संरक्षण तथा पुनर्निर्माण कार्य अघि बढ्ने क्रममा रहेका छन् । यसैक्रममा हेलम्बु गाउँपालिका ४ र मेलम्ची नगरपालिका ७ जोड्ने भोलुङ्गे पुलको संरक्षण कार्य अघि बढेको छ । गत असार १ गतेकै बाढीले क्षति पुऱ्याएको उक्त भोलुङ्गे पुलको संरक्षणका लागि हेलम्बु गाउँपालिका ४ बाट रकम निकासी गरिने वडा अध्यक्ष राजकुमार लामिछानेले बताए ।

तत्कालका लागि प्रविधिक टोलीसहित पुलको अवस्था निरीक्षण गरी १७ थान जाली उपलब्ध गराइएको र कामदार खटाइसकेको पनि लामिछानेले जानकारी दिए । पानीको बहाव बढ्ने र घट्ने भइरहेकाले तत्काललाई सिमेन्टको प्रयोग गर्न नसकिने भएकाले जाली भने कार्य भइरहेको र कार्य सम्पन्न भएपछि बढाले लागत रकम निकासी गर्ने बडाध्यक्ष लामिछानेले बताए । उक्त भोलुङ्गे पुल भएर हेलम्बु ४ सहित हेलम्बु ३ र मेलम्ची नगरपालिका ६ र ७ का स्थानीय दैनिक आवतजावत गर्ने गर्दछन् । यसैक्रममा मेलम्ची नगरपालिका ६ मा रहेको तेर्सो

सिन्धुपाल्चोक डायरी देवराज सुवेदी/मध्याह्न

माथिले पुल संरक्षणका लागि ४ बोरा सिमेन्ट सहयोग गरेको छ । हेलम्बु ३ र मेलम्ची ७ बाट आफ्ना विद्यार्थीहरू सोही पुल भएर विद्यालय आउने भएकाले स्वयं बाढीबाट क्षति व्यहोरेका विद्यालयले आफ्नो तर्फबाट तत्काललाई सिमेन्ट सहयोग गरेको विद्यालयका प्रधानाध्यपक कृष्ण प्रसाद बुङ्गनाले बताए । मेलम्ची ११ फट्टेमा रहेको पक्की पुल बाढीले बगाएको र भोलुङ्गे पुलबाट पनि दुई पाङ्गे सवारीलाई रोक लगाएपछि साविक भन्दा

वढी यही भोलुङ्गे पुल हुँदै दैनिक दुई पाङ्गे सवारी साधन आवत जावत गर्न थालेपछि जोखिम बढेकोमा चिन्तित रहेको र अहिले यसको संरक्षण कार्य अघि बढेकाले दुक्क हुने अवस्था बनेको मेलम्ची ७ का स्थानीय चक्र बहादुर तामाङ्गले बताए । हेलम्बु तर्फको पुलको भागमा क्षति पुगेकाले हेलम्बु ४ ले संरक्षण कार्य अघि बढाएको र आवश्यक परे मेलम्ची ७ बाट पनि सहयोग गरिने बडाध्यक्ष ज्ञानेन्द्र श्रेष्ठले मध्याह्नलाई जानकारी दिए ।

नेपाल ह्योल्मो समाजसेवा संघको साढे तीन लाख सहयोग

मेलम्ची खोलामा गत असार १ गते र साउन १७ गते आएको बाढीले क्षतविक्षत बनाएको हेलम्बुमा नेपाल ह्योल्मो समाजसेवा संघले साढे तीन लाख रुपैयाँ आर्थिक सहयोग गरेको छ । ह्योल्मो समाजसेवा संघका केन्द्रीय अध्यक्ष पेमा ह्योल्मोको नेतृत्वमा गोर्खा ह्योल्मो, उपाध्यक्ष डोल्मा कुमारी ह्योल्मो, कोषाध्यक्ष नुर्पु डोल्मा लामा सदस्य पुर्णिामा ह्योल्मो लगायतको टोलिले सहयोग रकम हस्तान्तरण गरेको हो । संघले हेलम्बु गाउँपालिकाको लागि डेढ लाख रुपैया उपाध्यक्ष कोपिला पण्डितलाई हस्तान्तरण गरेको छ । त्यस्तै मेलम्ची खोलामा आएको बाढीले पुर्ण रूपमा क्षति भएको इष्ट पोइन्ट एकेडेमीको पुनर्निर्माणका लागि पचास हजार र चनौटे क्षेत्रमा निर्माण हुँदै गरेको तुइन निर्माणको लागि डेढ लाख रुपैयाँ सहयोग गरेको छ । सहयोग हस्तान्तरण गर्दै अध्यक्ष पेमा ह्योल्मोले मेलम्ची खोलामा आएको

बाढीले हेलम्बु र मेलम्ची क्षेत्र क्षतविक्षत बनाउँदा धेरै दुःख लागेको बताउँदै संस्थागत र आफ्नो व्यक्तिगत रूपमा पनि हेलम्बु-मेलम्ची क्षेत्रलाई फेरि उठाउनका लागि निरन्तर लाग्ने र चनौटे क्षेत्रमा निर्माण हुँदै गरेको तुइन निर्माणको लागि डेढ लाख रुपैयाँ सहयोग गरेको छ । सहयोग हस्तान्तरण गर्दै अध्यक्ष पेमा ह्योल्मोले मेलम्ची खोलामा आएको

क्षेत्रका बाढी प्रभावित हरूको जनजीवन सहज बनाउनका लागि सुरुदेखि नै लागि रहेको र यस क्षेत्रको बाटो, पुल लगायतका संरचना पुनर्निर्माण र पीडितको पुनःस्थापना को लागि निरन्तर पहल गर्ने बताए । नेपाल ह्योल्मो समाजसेवा संघले यसअघि पनि खाद्यान्न, जस्तापाता, लताकपडा लगायतका विभिन्न सहयोग सामग्री वितरण गर्दै आइरहेको छ ।

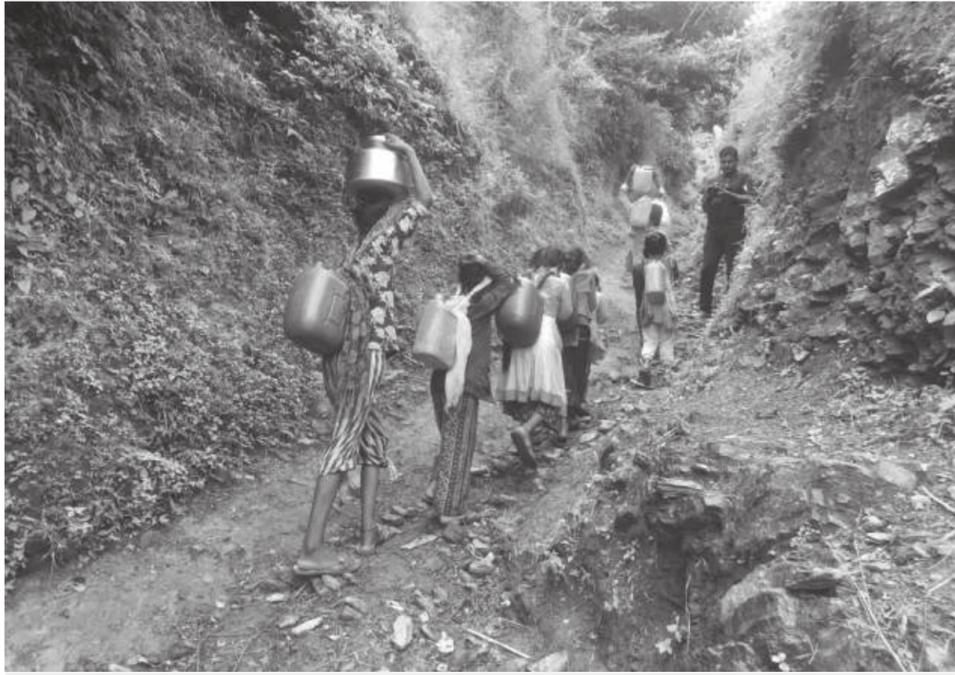
सामुदायिक विद्यालयले शुल्क लिएको विरोधमा युवाहरू आन्दोलित

सिन्धुपाल्चोकका सामुदायिक विद्यालयहरूले विद्यार्थीहरूसँग शुल्क लिएको विरोधमा युवाहरू आन्दोलित भएका छन् । सरकारले माध्यमिक तहसम्म शिक्षा निशुल्क हुने घोषणा गरे पनि अधिकांश विद्यालयहरूले विद्यार्थीहरूसँग अनेक वहाना बनाई शुल्क असुल थालेपछि युवाहरू जागरूक बनेका हुन् । युवाहरूले जिल्ला प्रशासन कार्यालय सिन्धुपाल्चोक र चौतारा सांगाचोकगढी नगरपालिकालाई आज एक जापनपत्र बुझाउँदै जिल्लाका सामुदायिक विद्यालयहरूले असुल गर्दै आएको शुल्क रोक गर्न माग गरे । विद्यार्थीहरूसँग शुल्क असुलेर साविधानको धारा ३१ को २ मा उल्लेखित हक र अधिकार हनन गर्नुका साथै शुल्क तिर्न नसक्ने बालबालिकाहरू शिक्षा पाउने हकबाट वञ्चित भएकोले आफूहरू आन्दोलन गर्न बाध्य भएको युवा रविन्द्र श्रेष्ठले बताए ।

जिल्लामा अधिकांश विद्यालयहरूले आधार भूत तहदेखि माध्यमिक तहसम्म शुल्क लिइ रहेका छन् । कतिपय विद्यालयले अग्रेजी

रकम अनिवार्यरूपमा उठाउँदै आएको छ युवा भने कतिपय विद्यालयले भने सहयोग भन्दै विद्यार्थीहरूसँग चर्कोरूपमा शुल्क उठाइरहेको छ । सहयोग भनेको स्वैच्छिक हुन्छ तर सहयोगको नाममा विद्यालयहरूले निश्चित

डडेल्धुरा नवदुर्गा गाउँपालिका-२ वडमवासी कुवाबाट खानेपानी लिएर घरतर्फ जाँदै । करिव तीनसय बढी परिवारको बसोबास रहेको वडम गाउँमा दशक पहिला बनेका धारा छन् तर पानीको थोपा आउँदैन । पुरानो खानेपानी मर्मत नहुँदा र नयाँ योजना निर्माणमा ढिलाइ हुँदा उनीहरूलाई पानीको समस्या भएको हो ।

तस्विर: रासस

नदी कटानले सुनवलको चारपाला क्षेत्र उच्च जोखिममा

रेशम अधिकारी अशोक/मध्याह्न नवलपरासी, ३२ साउन

वर्षायाम लारोसँगै सुनवलको चारपाला क्षेत्रमा जोखिम बढेको छ । नदी कटानले स्थानीयको खेतसँगै घरमासमेत क्षति पुऱ्याउन थालेपछि जोखिम बढेको हो ।

कजारा नदीको बाढीले वर्षेनी कटान गर्दा सुनवल वडा नं ७ को चारपाला गाउँ उच्च जोखिममा पर्दै आएको छ । नदी नियन्त्रणका लागि तारजालीको प्रयोग गरिएपनि कटान रोकिएको छैन । नवलपरासीको सुनवल नगरपालिका वडा नं ७ चारपालामा विगत वर्षजस्तै यस वर्ष पनि खोलाले कटान शुरु गरेको छ । वर्षौंदेखि कटान गर्दै आएको खोला नियन्त्रणका लागि कुनै पनि प्रयास भएका छैनन् ।

स्थानीय प्रकाश कुँवारका अनुसार गाउँ वस्तीसँग नजिक जोडिएको कजारा खोलामा वर्षाको समयमा एकदमै बाढी आउने गर्छ । चुरे क्षेत्रबाट बहेर आउने कजारा खोलामा कुनै पनि बेला कटान हुने सम्भावना छ । कटान हुँदा चारपालाका ४५ घरपरिवार भने कटानको जोखिममा रहेको उनले मध्याह्नलाई बताए । चारपालाको ओरालो भागमा रहेको खोलाले माथिल्लो भागमा रहेको खेतयोग्य जमिनलाई वर्षेनी असर गर्दै आएको छ । वर्षापाछि कजारा खोलामा बाढी उर्लेर आउने गर्दा जोखिम बढेको हो । केही दिनको भारी वर्षाले स्थानीय फडिनारायण लम्सालले धान लगाएको आधी

भन्दा बढी जमिनमा खोलाले असर पुऱ्याएको छ । विगत लामो समयदेखि खोला नियन्त्रणका लागि वस्तीबाट विभिन्न पहल भए पनि सरोकारवाला निकाय कसैले पनि ध्यान नदिएको लम्सालले मध्याह्नसँग गुनासो पोखे । खोलामा बलियो तटबन्धको अभावमा आफूहरू बाढीको त्रासमा बस्नुपरेको स्थानीय बताउँछन् । त्यहाँ लगाएको तटबन्धसमेत बाढीले भत्काएको छ ।

यसैगरी यता खोला नियन्त्रणका लागि नगरपालिकादेखि प्रदेश सरकारसम्मलाई जानकारी गराएको र चाँडै नै समस्या समाधान हुने वडा नं ७ का वडा अध्यक्ष बसन्तराज दाहालले मध्याह्नलाई जानकारी दिए ।

बैलैमा खोला नियन्त्रणका लागि पहल नहुने हो भने चारपालावासी विस्तारै विस्तारै हुने खतरा समेत बढेको छ ।

पाल्पामा गाडी दुर्घटना हुँदा ११ जना घाइते, एक जना गम्भीर

बिकास काफ्ले/मध्याह्न पाल्पा, ३२ साउन

पाल्पामा गाडी दुर्घटना हुँदा ११ जना घाइते भएका छन् । सोमबार बिहान काठमाडौँदेखि पाल्पाको कुन्सेरका लागि आएको लु १ ज २९९२ नम्बरको वीइए गाडी तानसेन नगरपालिका ७ सालघारीमा दुर्घटना हुँदा ११ जना घाइते भएको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनामा घाइते भएका तानसेन नगरपालिका ७ का २९ वर्षीय नरबहादुर कुमालको अवस्था गम्भीर रहेको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनामा सोही स्थानका २८ वर्षीय विक्रम गैरे, ४३ वर्षीय प्रेम बहादुर बाकुल, ३२ वर्षीय हुम बहादुर सारुको अवस्था मध्यम रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाल्पाका सूचना अधिकारी रामेश्वर त्वातीले मध्याह्नलाई बताए । यस्तै दुर्घटनामा परी तानसेन ७ कै ३३ वर्षीय विक्रम

नेपाली, २१ वर्षीय अर्जुन पल्ली, ३० वर्षीय सोम बहादुर न्यौपाने, २८ वर्षीय योगेश सारु, ३३ वर्षीय पवन कुमार गाहा, ३५ वर्षीय सन्तोष गैरे र चालक तानसेन ६ का ३३ वर्षीय सोम राना घाइते भएको सूचना अधिकारी त्वातीले मध्याह्नलाई

बताए । घाइतेहरूको प्रभावस्थित लुम्बिनी मेडिकल कलेजमा उपचार भइरहेको पनि प्रहरीले जनाएको छ । गाडी सडकदेखि करिब १५ मिटर तल खसेको थियो । दुर्घटनाबारे थप अनुसन्धान जारी रहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

लोप हुने खतरामा वादी समुदायको 'भाडे संक्रान्ति'

तरुणा जोशी/मध्याह्न बन्नाड, ३२ साउन

सुदूरपश्चिममा भदौ संक्रान्तिका दिन मनाइने ओल्के पर्व जस्तै बन्नाडका विपन्न वादीहरू भाडे संक्रान्ति पर्व मनाउने गरेका छन् । यो दिनमा वादी समुदायहरूको पर्व हेर्नुलाई नै यहाँ विशेष जात्रा मानिन्छ । परम्परागतदेखि चैनपुर र थलारा खोलीमा बस्दै आएका वादी समुदायहरूले भाडे संक्रान्ति पर्व मनाउँदै आएका भएपनि पछिल्लो समय यो पर्वको महत्त्वको अस्तित्व घट्दै गएको छ ।

वादी समुदायका पछिल्लो पिढिका युवाहरूले भाडे संक्रान्तिको पर्वमा गाड्ने गीत र गरिने अन्य नाटकीय क्रियाकलाप विसर्जन र यस्ता क्रियाकलाप गर्न छोडेपछि यो पर्व अहिले लोप हुने अवस्थामा रहेको छ । दशैँ-तिहार लगायत अन्य चाडपर्व भन्दा वादी समुदायले यो पर्वनै प्रमुख पर्वका रूपमा लिने गरेको हरीना वादीले बताइन् ।

भदौ १ गतेको दिनमा वादीसमुदाय पनि घर आगन लिपतौत गर्ने मिठो मसिनो ल्याएर खानापिन गर्ने गर्दछन् भने आफन्त र परिवार जनमा खुशीयाली आदान प्रदान गरि दुःख सुख बाँड्ने गर्दछन् । १ गतेको दिन थलाराका वादीहरू थलारी

राजाको कोटखोलीमा र चैनपुरका वादीहरू पुरानो राजाको दरवार हाल जिल्ला प्रशासन कार्यालयको परिसरमा यो पर्व मनाउने गरेको चैनपुरका रमेश वादीले बताए । पहिले पहिले राजाको दरवारमा गएर राजाहरूलाई मनोरञ्जन देखाउने पर्व भएपनि हाल थलारा कोटमा विद्यालय भएकाले विद्यालयका प्रअले वादीहरूको चाडलाई हेरेर आर्थिक दिने प्रचलन रहेको छ । यस्तै जिल्ला प्रशासनमा पनि प्रमुख जिल्ला अधिकारी लगायत अन्य कर्मचारीहरूले उनीहरूको पर्व हेरेर कार्यालयबाट दक्षिणा दिने प्रचलन रहेको छ । वादी समुदायका महिला बालबालिकाहरू चिटिक्क परेका हुन्छन् भने पुरुषहरूले टाउकोमा गिठा, पातीका लहरा बाँधेका र केराको बोट र सिस्नाको घोडा बनाएर बजार मा नाचगान गर्दै रमाइलो गर्छन् । वादी समुदायहरूले रमाइलो

गर्नका लागि भन्दै जथाभावी बोल्ने जथाभावी छाडा प्रवृत्ति देखाउने समेत गर्दछन् । जथाभावी बोल्ने भएका कारण यसलाई भाडे संक्रान्ति भनिएको जानकारीहरू बताउँछन् । विभिन्न परम्परागत गीत गाउँदै हाँस्यव्यङ्ग्य रूपमा निष्केका वादीहरूले जिल्ला प्रशासनको प्राइ गडमा घोडाखेल देखाउँदै गीत गाउँदै, ओलक हालेर मनाउने प्रचलन छ । जात्रा मनाउँदा उनीहरूले जिल्ला सरकारी कार्यालय र साहु महाजनहरूलाई ओलक हालेर भदौको महिनाबाट गाउँगाउँमा खाद्यान्न मान्न जाने प्रचलन रहेको छ । तर चैनपुरकी राधा वादीले वादीहरूको लोक संस्कृति जोगाउन वादीहरूले पनि लाम्पुर्ने र सरकारी तहबाट पनि सहयोग हुनुपर्ने बताइन् । थलारा र चैनपुरमा बसोबास गरेका भूमिहीन विपन्न वादीहरू सामाजिक आर्थिक, शैक्षिकरूपमा निकै पछाडि रहेका छन् ।

दिपेन्द्र श्रेष्ठ/मध्याह्न सिन्धुपाल्चोक, ३१ साउन

सिन्धुपाल्चोकको जुरे पहिरोबाट पीडित जानुकीराम पराजुलीलाई पहिरो गएको दिन आज पनि फलफल्ती सम्झना आउँछ ।

उनी सम्झन्छन्, 'रात छिप्सकेको थियो । मस्त निन्द्रामै थियौं । सबै परिवार, रातको २ बजे, ढुङ आवाज आयो मत मस्त निन्द्रामै थिएँ । श्रीमती माथि तल्लामा उभिएर उठनु उठनु पैराले खोलो थुनिएर सबै ढुङ लागी सक्यो भनी हात फड्कारिन् । मैले भूकम्प आएको होलान भने । उनले हात फड्कालेर तल तान्दै ओरालिन् र भनिन् बाढीले लान आँटिसक्यो छिटो हिँड्नु ।'

उनी थप्छन्, 'पन्ध्र दिनको सुत्केरी छोरी थियेँ, ८५ वर्षका बुढी आमा, नातिनीलाई बजेले घिच्याइन । बुढी आमा कान्छा छोराको बोक्र्यो । अप्रेसन गरेकी छोरीलाई मैले बोके । अनि बाह्रबिसे तिर लागे । बाह्रबिसे पुन्दा विहानको ६ बजेको थियो । मान्छेहरूको खैलावेला शुरु भइसकेको थियो । एकसरो कपडा पनि थिएन जीउमा । एउटा सेन्डो भेटे र भित्रीकट्टु मात्र थियो ।' ६५ वर्षीय जानुकीराम पराजुली आँखाभरी आँसु टिप्पिलाउँदै भन्छन्, 'त्यहि रात जन्मेका जम्ज्याहा बच्चा समेत लग्यो ।'

दावी गाउँ खोलापारीका गाउँ हुन् । खोला छेउको खेतीपाती भएको कारण टेकानपुर डाँडाघरका केहि परिवार तलै बेसीमा बस्दै आएका थिए । एक परिवार चाहिँ मकै केलाएर राती १२ बजे फकैकाले ज्यान जोगाए । उनकै ८५ वर्षीय बुढी आमाको समेत होस् पहिरोले होस हवास उडिसकेको थियो ।

दिउँसो आर्मीहरू आए । थुनिएको खोलो खुलाउँदै गएपनि केहि पानीमात्र घटेर ताल बनिरह्यो । पाँचवटा गाउँ मांखाको इटिनी, पराजुली टोल, वागुने, टेकानपुरको दावी र राम्चेको ड्याम बजार गरी अस्सी नब्बे घर खोलाका विलाए ।

'घर जमिन सबै गुमाएका मात्र १ सय ५५ परिवार छन् भने २ सय ४० परिवार प्रत्यक्ष प्रभावित भए तर अहिलेसम्म कसैले क्षमापूजा गरेनन्' पराजुली भन्छन् 'न राहत पायौं ।' बलेफी गाउँपालिकाले राहतमा एकट्ठार प्रणाली लागू गर्‍यो । त्यसभन्दा अगाडी कुनै संस्थाले ८० हजारका दरले राहत

वर्षौंपछि रुद्री, क्षमा पूजा जुरे पहिरो पीडितले पाएनन् राहत

दिएका थिए । उनी भन्छन्, 'त्यति नै हो राहत पाएको । २०७१ साल १६ गते रातीको घटनाले ७ वर्ष वितिसक्दासम्म पनि पीडितले राहत नपाउनु एकट्ठार प्रणालीको कारण हो । जनस्तरबाट संकलित दुई करोड ४१ लाख रुपैयाँ सरकारसँग छ । तर जनतासँग अहिलेसम्म घरबार छैन ।'

त्यस्तै राम्चेका रामबहादुर तामाङका अनुसार जुरेवस्तीको दायर्वाबायाँबाट सफा भरना फर्क्यो । वस्ती मुनीको कल्मबाट सँधै घमिलो पानी बग्थ्यो । अलिअलि पहिरो आउँदै वस्ती जोखिममा थियो । पहिरो आउने डोजरले सफा गर्ने कम चलिरहन्थ्यो । ७ सालमा ठूलो पहिरो गएपछि केहि समय पश्चात भुगर्भविद् ल्याएर अनुसन्धान गरेपनि केहि निक्यौल निकाल्न सकेनन् । अहिलेसम्म त्यस्तै पानी बाँगरहेको छ । पहिरो खसिरहन्छ बाटो अवरोध भइरहन्छ । पहिरोको केहि वर्षमै कसर राखे । पालिकाले सहजै अनुमति दिए । अहिले कसरले फन् जोखिम निम्त्याएको छ । माथीबाट पहिरो खस्न रोकेको छैन ।

बाह्रबिसे इलाका प्रहरी कार्यालयका प्र.स.नि सरला श्रेष्ठका अनुसार पहिरो भन्दा माथि अर्को केहि गाउँहरू, ओखरबोटे, चम्पाखर्क, चुल्डी, दमार गैरीगाउँ छन् । ति गाउँहरू सबै जोखिमपूर्ण छन् । केहि परिवारले वस्ती सारिसके भने केहि अर्को बाँकी छन् । ती वस्तीहरूलाई पनि सकेसम्म जोखिममुक्त ठाउँमा सार्न हतार भइसकेको उनी बताउँछन् । पहिरो गएको सात वर्षसम्म पनि पहिरो रोकेको छैन । स्थानीय सरकारले पहिरो

रोकथामको केहि कार्यक्रम अगाडी नबहाएको श्रेष्ठको गुनासो छ । बाह्रबिसेका राजेश्वरी श्रेष्ठ व्यापारी हुन् । उनका अनुसार जुरे पहिरोको १ वर्ष पश्चात एककासी माता आउन थाल्यो । घरमा उनलाई बहुलाएको संकेत दिन्थे । माता आएदेखि उनलाई सुख शान्ति भएन । माताको शक्तिले कहिले कता कहिले कता डोहोऱ्याइरह्यो ।

उनी भन्छन्, 'बिहान सबै ३ बजे उठेर यहाँ आइपुगेको हुन्थे । उज्यालोको जरुरतै पर्दैनथ्यो । जस्तै पानी परिरेको अवस्था होस् अहिले रहेको कैलासपति महादेवको मन्दिरनर आइपुगेपछि आनन्द आउँथ्यो । यहि मन्दिरनर ठूलो ज्योति बलेको देख्थे । केहि समयपछि, होस् आउँदा म एक्लै हुन्थे । भिसमिसे उज्यालो हुन्थ्यो । अनि म सबैसँग हात थाप्दै मन्दिर बनाउन २०, २५ रुपैयाँ चन्दा माग्दै घर फिर्ते ।' उनी थप्छन्, 'सरीनै सबैसँग हारगुहार गर्दै ११ लाख रुपैया जम्मापान्छौ सबैजना मिलेर मन्दिर निर्माण गर्‍यो, मन्दिर निर्माण गर्न घरपरिवार लगाएत सबैले साथ सहयोग गरे । मन्दिर निर्माण भएर कैलासपति महादेव स्थापना गरेदेखि मलाइ माता आउन छोड्यो । त्यसपश्चात काठमाडौँमा गएर घोमातालाई देखाएर विधिपूर्वक गुफा बसेपछि आनन्द भयो । अहिले म पहिलेको जस्तै छु ।'

यस घटनाले धेरैलाई तहसनहस बनायो । राम्चेका टकबहादुर राउत भन्छन्, 'कतिता त रोईदिने मान्छे समेत रहेन । सबै सुनकोशीमा बिलिन भए । पहिरो जानु भन्दा अघि जुरेको छेवैमा देवीको थान भएको र थान नजिक नाम पनि मारेकाले

अहिलेसम्म कसैले यस्तो क्षति भएर पनि यो स्थानमा आई रुद्री क्षमा पूजा नगरेको र नाग पञ्चमीकै दिन राति पहिरो लडेकोले अहिले पनि निरन्तर पहिरो गइरहनुको कारण पक्कै नागकै दोष हुनसक्छ भनेर देखाउँदा वसन्धाराका गोमा माताको बाणीमा पटक-पटक सोहिठाउँमा रुद्री, क्षमा पूजा गर भन्ने भएको साथै यसैठाउँमा ठूलो नागको प्रतिमा स्थापना गर्नु भने बमोजिम रुद्री क्षमा पूजा गर्नुपरेको हो ।' केहिमहिनामै ११ सय किलोको ५ फिट ५ इन्चको अग्लो सातमुखे पत्थरको नागको प्रतिमा समेत स्थापना गरिने सो नागको प्रतिमा स्थापना गर्नको लागि स्थानीय र गाउँपालिकासँग समन्वय गरी कुन स्थानमा उपयुक्त हुन्छ सोहि ठाउँमा स्थापना गरिने राउतले जानकारी दिए । अहिले सो ठाउँ कैलाशेश्वर महादेवको नामले चिनिन्छ । बलेफी गाउँपालिका अध्यक्ष केदार क्षेत्रीले जुरे पहिरो पीडितका नाममा वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपालीहरूबाट संकलित भएका २ करोड २४ लाख रुपैयाँ रकम नेपाल सरकारको जिल्ला विपद व्यवस्थापन कोष सिन्धुपाल्चोकले पीडितलाई वितरण नगरेकाले, पीडितलाई सरकारले राहत दिनुपर्नेमा उल्टै पीडितको नाममा आएको रकम पनि नबाँडेकाले नयाँ सरकारलाई ध्यानाकर्षण गरिने बताए । उनका अनुसार सो पहिरोमा विशेषगरी पानी पर्दा लेदो बगिरहने हुनाले पटक-पटक बाटो अवरोध भएकाले आवश्यक अवरोध भइरहने हुनाले सरकारी निकायबाट भूगर्भविद्, विज्ञहरू ल्याएर अनुसन्धान गरिनेछ ।

वीरगञ्जस्थित नारायणी

अस्पतालमा अख्तियारद्वारा छापा

पर्स/मस- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग हेटौँडाबाट खटिएको टोलीले वीरगञ्जस्थित नारायणी अस्पतालमा सोमबार छापा मारेको छ ।

अस्पतालद्वारा सञ्चालित फार्मसीमा करोडौँको आर्थिक अनियमितता भएको उजुरी परेपछि छापा मारेको आयोगको हेटौँडास्थित कार्यालयले जनाएको छ । अस्पतालद्वारा सञ्चालित फार्मसीमा रु ७० देखि ८० लाख मूल्य बराबरको म्याद गुज्रिएका विभिन्न औषधि खरिद गरी आर्थिक अनियमितता गरेको उजुरी आयोगमा परेपछि त्यसको छानबिनका लागि छापा मारेको कार्यालयका सूचना अधिकारी विष्णु सापकोटाले जानकारी दिए । उनले प्राप्त सूचनाका आधारमा अस्पताल फार्मसीको गोदाममा जाँच गर्दा भारी परिमाणमा म्याद गुज्रिएको विभिन्न औषधि बरामद भएको र यसबारे थप अनुसन्धान भइरहेको जानकारी दिए ।

सो फार्मसीका लागि भएका औषधि खरिद तथा स्वास्थ्य बीमाका विरामीलाई वितरण गर्ने औषधिमा अनियमितता भएको बारे

आफूहरू अनुसन्धान गरिरहेको सूचना अधिकारी सापकोटाको भनाइ छ । उनले फार्मसीसँग सम्बन्धित अस्पतालको लेखा शाखा तथा स्टोरमा रहेका कागजातलाई नियन्त्रणमा लिई आवश्यक अनुसन्धानका लागि हेटौँडा लैजाने तयारी गरेको पनि बताए ।

यसअघि सन् २०१९ मा आयोगले सो फार्मसीमा छापा मार्दा ठूलो परिमाणमा म्याद समाप्त भएका औषधि बरामद भएको थियो । नारायणी अस्पतालका निमित्त मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा वीरेन्द्रबहादुर प्रधानले फार्मसीको गोदाममा म्याद समाप्त भएको औषधिबारे फार्मसी इञ्चार्ज हरेन्द्र यादवले आफूलाई कुनै जानकारी नदिएको बताए । फार्मसीसँग औषधि खरिद गर्न रकम नभएको गुनासो आएपछि एक महिना अगाडि मात्र अस्पतालले रु १० लाख उपलब्ध गराएको उनको भनाइ छ ।

नेपाल सरकारले प्रदान गरेको रु २० लाख बीउ पूँजीबाट नारायणी अस्पतालमा बिसं २०७४ मा फार्मसी स्थापना भएको थियो । सो फार्मसीबाट विरामीलाई आवश्यक पर्ने औषधि नपाएको निरन्तर गुनासो उद्दे आएको छ ।

सम्पादकीय

नदलिएको नियत

सरकारले संघीय संसद् अधिवेशन सोमबार रातिबाट अन्त्य गरिएको छ । मन्त्रिपरिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपति कार्यालयले प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाको अधिवेशन अन्त्य गरिएको छ । प्रतिनिधिसभा बैठक चलिरेहेका बेला सरकारले अधिवेशन अन्त्यको निर्णय गरेको थियो । सर्वोच्च अदालतले गएको २८ असारमा प्रतिनिधिसभा पुनर्स्थापना गरेपछि ३ साउन बैठक चल्दै आएको थियो । तर सरकारले अकस्मात् संघीय संसद्को दुवै सदन अन्त्य गरेको छ । प्रमुख विपक्षी दल नेकपा एमालेले संघीय अधिवेशन अन्त्य गरिएकोमा आपत्ति जनाएको छ । राष्ट्रियसभामा एमालेका मुख्य सचेतक खिमलाल भट्टराई र प्रतिनिधिसभामा प्रमुख सचेतक विशाल भट्टराईले संसद् अधिवेशन अन्त्यबारे कुनै परामर्श नलिएको बताएका छन् । उनीहरूले अनुचित उद्देश्य पूरा गर्न संसद् अधिवेशन अकस्मात् अन्त्य गरिनु दुःखद भएको पनि बताएका छन् ।

सरकारले भने कुनै विजनेस नभएकाले संसद् बैठक अन्त्य गरिएको जनाएको छ । तर यसको अन्त्यबारे भने अनेक आँकलन भइरहेको छ । मुख्यगरी दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश आउनसक्ने अनुमान विपक्षी दलका नेताहरूले गरेका छन् । एमाले सांसद महेश बस्नेतले एमाले विभाजन गर्ने उद्देश्यले अध्यादेश ल्याउन संसद् अधिवेशन अन्त्य गरिएको आरोप लगाएका छन् । सोमबारको संसद् बैठकमा बस्नेतले प्रतिपक्षी दल फुटाउनकै लागि सरकारले अधिवेशन गरिएकोमा आपत्ति जनाए । एमाले बाहेक अन्य सरोकारवालाहरूले पनि दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश ल्याउनकै लागि संसद् अधिवेशन अन्त्य गरिएको अनुमान गरेका छन् । नेकपा एमालेको विवाद साम्य हुन नसकेकाले पनि यस्तो आँकलन गरिएको छ ।

अध्यक्ष केपी शर्मा ओली र भरिष्ठ नेता माधवकुमार नेपाल बीच सहमति जुट्न नसक्दा एमाले विभाजनको नजिक छ । तर दल विभाजनका लागि आवश्यक संख्या नेता नेपालसँग छैन । जबकी नेता नेपाल सहित २२ सांसदले विश्वासको मत दिएकाले शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकार चलिरेहेको छ । एमालेभित्र एकताको सहमति नजुटिरेकाले पनि अकस्मात् गरिएको संसद् अन्त्यलाई आशंकाको हेरिएको छ । अध्यादेश मार्फत् एमाले विभाजनका लागि आवश्यक संख्या पुऱ्याइदिने प्रयासमा प्रधानमन्त्री देउवा लागिपरेको विपक्षीको आरोप छ । यदि आरोप सत्य सावित भएपनि यो दुःखद हो । किनकि ओली नेतृत्वको सरकारले यस्तै अध्यादेश ल्याएकाले त्यसको विकल्पमा नयाँ सरकार बनेको तर्क गरिंदैछ । तर अहिले सत्ता टिकाउनकै लागि संवैधानिक प्रावधान भत्काउन खोज्नु किमार्थ उचित हुन्न । ओली सरकारकै पुनरावृत्ति मात्रै हो ।

मार्क्सवाद र प्रविधिको विकास

केवल लेनिन र माओलाई जडसूत्रीय तरिकाले ग्रहण गरेर र त्यसलाई यात्रिक बढ्ने लागु गर्न खोजेर आजको विश्व परिस्थितिमा सर्वहारा समाजवादी क्रान्ति सम्भव छैन ।

नेपालको समाकालीन कम्युनिस्ट आन्दोलनमा वैज्ञानिक समाजवादी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले नयाँ सिराबाट एउटा वैचारिक बहसको उठान गरेको छ । 'विचारधारात्मक राजनीतिक कार्यदिशासम्बन्धी प्रस्ताव - २०७५' नाम दिइएको उक्त पार्टीको दस्तावेज र चैत्र २६, २०७५मा नयाँ पत्रिकामा प्रकाशित पार्टीका संयोजक क. आर्हुतिले 'आजका कम्युनिस्टले विन्तुपनै उत्तरहरू' शीर्षक रहेको लेखमा निकै जोडिदिएर नयाँ प्रस्तावनाहरू अगाडि सारेका छन् । ती प्रस्तावनाले उठाएका केही महत्वपूर्ण सैद्धान्तिक प्रश्न र तिनले आन्दोलनमा पार्न सक्ने भ्रमबारे संक्षिप्तमा चर्चा गर्नु आवश्यक भएकोले यो छोटो लेख तयार गरिएको छ ।

उक्त दस्तावेज र लेखमा पार्टीले मुख्यतः चारवटा विषयमा निकै जोड दिएको छ । ती विषय हुन् : एक, लेनिनले परिभाषित गरेको साम्राज्यवाद र सर्वहारा क्रान्तिको युग समाप्त भएको छ, दुई, समाकालीन भूमण्डलीकृत पूँजीवादी युगमा विज्ञान तथा प्रविधि नै मुख्य उत्पादक शक्ति हो; तीन, विद्यमान विश्व परिस्थितिमा मार्क्स, लेनिन र माओले विकास गरेका सर्वहारा क्रान्तिका रणनीतिक तथा कार्यनीतिक श्रृंखलाहरूको सेटमा आधारित भएर अब विश्वको कुनै पनि देशमा समाजवादी क्रान्ति सम्भव छैन र चार, आजका कम्युनिस्टहरूले पूँजीवादी व्यवस्थाभित्र विज्ञान तथा प्रविधिमार्फत भई वैज्ञानिक समाजवादको समानान्तर ढंगले अभ्यास गरेर साम्यवाद तर्फको यात्रा तय गर्नुपर्दछ । यो विषय अत्यन्त गम्भीर र निकै अर्थपूर्ण रहेका छन् । सर्वहारा समाजवादी क्रान्तिका निमित्त यी विषयबारे क्रान्तिकारीहरूको स्पष्ट दृष्टिकोण वन्नु आवश्यक छ ।

उपरोक्त चार बुँदामा उल्लेखित विषयवस्तुले कम्युनिस्ट आन्दोलनको समग्र पक्षलाई समेटेछ । यसमा मालेवादी विश्व दृष्टिकोण, त्यस दृष्टिकोणमा आधारित विश्व परिस्थिति तथा अन्तर्विरोधहरूको विश्लेषण, क्रान्तिको कार्यदिशाको विकास र समाजवाद हुँदै साम्यवाद तर्फको यात्रामा लाग्नु हुने कार्यक्रमिक श्रृंखलाहरू समेत जोडिएका छन् । एउटा छोटो लेखमा यी सबै विषयहरूको समग्र विश्लेषण सम्भव छैन । यो लेख साम्राज्यवादबारे लेनिनको विश्लेषण के हो, यो आज पनि किन सही छ, विज्ञान तथा प्रविधिको विकास र सामाजिक क्रान्तिका बीचको अन्तर्सम्बन्धलाई एउटा सच्चा मार्क्सवादीले कसरी बुझ्नु सही हुन्छ र उक्त दृष्टिकोणका आधारमा वैज्ञानिक समाजवादी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल कता जाँदै छ भन्ने विषयमा केन्द्रित रहने छ ।

वाष्प इन्जिनको आविष्कार पछि औद्योगिक क्रान्ति हुँदै बेलायतलगायत युरोपका कतिपय देशमा पूँजीवादी क्रान्ति सम्पन्न भयो । त्यो खुला प्रतिस्पर्धामा आधारित उदारवादी चरित्रको पूँजीवाद थियो । १९औँ शताब्दीको पूर्वार्धतिर पुग्दा त्यसको विकास उत्कर्षमा पुग्यो । पूँजीको सङ्कलन र मालको उत्पादन यसरी हुन थाल्यो कि ती देशका शासकहरू देशमा केन्द्रित भएको पूँजी लगायती गर्ने ठाउँ, उत्पादित मालका निमित्त बजार र कच्चा पदार्थहरूको स्रोतको खोजीमा राष्ट्रिय राज्यको सीमा नाघेर बाहिर गए । परिणाम स्वरूप तिनले मुख्यतः एसिया, अफ्रिका र ल्याटिन अमेरिकाका अतिक्रमण देशहरूमाथि सैन्य-राजनीतिक हस्तक्षेप मार्फत् अतिक्रमण गरेर ती देशलाई आफ्नो प्रत्यक्ष उपनिवेश बनाए । यही प्रक्रियामा शास्त्रीय पूँजीवादले एकाधिकारी पूँजीवादमा फड्का मार्यो । त्यही एकाधिकारी पूँजीवादलाई लेनिनले साम्राज्यवाद नामाकरण गर्नु भएको हो ।

'साम्राज्यवाद, पूँजीवादको सर्वोच्च चरण' भन्ने आफ्नो महत्वपूर्ण रचनामा लेनिनले एकाधिकारी पूँजीवादको गहन विश्लेषण गर्नु भएको छ । उक्त रचनामा साम्राज्यवादका विशेषताबारे लेनिन लेख्नु हुन्छ, 'एक, उत्पादन र पूँजीको सङ्कलन यस्तो उच्च चरणमा पुगेको छ कि यसले आर्थिक जीवनमा निर्णायक भूमिका खेल्ने एकाधिकारको निर्माण गरेको छ, दुई, वैज्ञानिक र औद्योगिक पूँजी मिलेर 'वित्तपूँजी' बनेको छ, तीन, मालको निर्यात होइन पूँजीको निर्यातले अत्यधिक महत्त्व पाएको छ, चार, विश्वको बाँडफाँड गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय एकाधिकारी पूँजीवादी संघको निर्माण भएको छ, पाँच, ठुला पूँजीवादी शक्तिहरूका बीचमा विश्वको क्षेत्रीय विभाजन भएको छ ।' यसका साथै उहाँले साम्राज्यवादका विशेषतालाई एकाधिकार पूँजीवाद, मरणान्त पूँजीवाद तथा परजीवी पूँजीवाद बताउँदै एकाधिकार पूँजीवाद त्यसको सारतत्व हो भन्नु भएको छ ।

वैज्ञानिक समाजवादी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले लेनिनले माथि विश्लेषण गरेको जस्तो हिजोको एकाधिकारी पूँजीवाद अब अस्तित्वमा नरहेको र पूँजीपतिहरूका बीच प्रतिस्पर्धा नरहेको हुनाले लेनिनको युग समाप्त भइसकेको निष्कर्ष निकालेको छ । विज्ञान तथा प्रविधिको विकासलाई यसका निमित्त प्रमुख जिम्मेवार ठानिएको छ । यसरी उक्त पार्टी विज्ञान तथा प्रविधिको विकासका कारण हिजोका प्रतिस्पर्धी पूँजीपतिहरूका बीचको अन्तर्विरोध आज समाप्त भएको, वित्तका सात दशकसम्म विश्वयुद्ध नभएको र उत्पादनको थलोमा श्रमिकहरू केन्द्रित नभएको हुनाले पूँजीवादको एकाधिकारी चरित्र र लेनिनको युग समाप्त भएको निष्कर्षमा पुगेको छ । यो नितान्तः गलत निष्कर्ष हो । यसबारे केही उदाहरण सहित निम्नानुसार छलफल गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

पहिलो, अहिले पनि मालको उत्पादन र वितरण प्रणालीमा सीमित बहुराष्ट्रिय कम्पनीहरूको एकाधिकार कायमै रहेको मात्र होइन, भन्नु बढेर गएको छ । यो प्रक्रियामा एउटै बहुराष्ट्रिय कम्पनीका मातहतमा विश्वभरि माल र मूल्यका हजारौँ एकाधिकारी सन्तालहरू निर्माण हुने गरेका छन् र त्यहाँबाट खर्चौँ डलरको दोहन हुन्छ । २०२१ मई १ मा प्रकाशित मन्थी रिभ्यूमा चेइ एन्फु र लि बाओलिनले लेख्छन्, '२०१९मा विश्वका सबैभन्दा ठुला ५०० वटा कम्पनीहरूले ३३३ खर्ब डलरको व्यापार गरे र त्यसबाट तिनले नाफा मात्र २१ खर्ब डलर कमाए ।' ती कम्पनीहरूले एक वर्षमा गर्ने नाफा अमेरिका, चीन, जापान, जर्मनी, बेलायत, भारत र फ्रान्सलाई छोडेर विश्वका अन्य कुनै पनि देशको कुल वार्षिक गार्हस्थ्य उत्पादन भन्दा धेरै हो । त्यसै गरी '२०१७ मा विश्वको सबैभन्दा ठुलो अमेरिकी कम्पनी वालमार्टले ५ खर्ब डलर कमायो, जुन बेल्जियमको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादन भन्दा पनि धेरै हो ।' यो प्रवृत्तिलाई नवउदारवादी साम्राज्यवादले थप प्रोत्साहित गर्दै आएको छ । यसबाट लेनिनले गरेको विश्लेषणअनुसार नै विश्व बजारमा पूँजीको केन्द्रीकरण र ठुला कम्पनीको एकाधिकार कसरी मजबुत र स्थापित हुँदै गएको छ भन्ने कुरा प्रष्ट हुन्छ ।

दोस्रो, वैश्विक अर्थतन्त्रमा वित्तीय पूँजीको प्रयोग र त्यसको

● इन्द्रमोहन सिग्देल

एकाधिकार संसारभरि नै बढेर गएको छ । उक्त प्रकाशनमा लेखकद्वय लेख्छन्, '१९८७ पछिको जम्मा २० वर्षको छोटो अवधिभित्र अन्तर्राष्ट्रिय ऋण बजारमा कुल ऋणको परिमाण ११० खर्ब डलरबाट बढेर ४८० खर्ब डलर पुगेको छ, यो वृद्धिदर सम्पूर्ण विश्वको आर्थिक वृद्धिदर भन्दा धेरैले बढी हो ।' जम्मा २० वर्षको छोटो अवधिमा वैश्विक वित्तीय ऋण ३३६.४ प्रतिशतले बढेको छ ।

तेस्रो, वैदेशिक मुद्रा विनिमय प्रणालीमा अमेरिकी डलरको वचंश्रवमा केही गिरावट आए पनि त्यसको एकाधिकार अझै कायम छ । अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोषको एउटा अनलाइन प्रकाशनमा लेखिएको छ, '१९९९ मा ७१ प्रतिशत वैश्विक मुद्रा विनिमय अमेरिकी डलरमा हुन्थ्यो भने २०२० मा आइपुग्दा यो ५९ प्रतिशतमा झरेको छ ।' यो गिरावट हुनुको मुख्य कारण १९९९ देखि युरोलाई वैश्विक विनिमय प्रणालीमा समावेश गर्नु हो । यसले मुद्रा बजारमा अमेरिकी साम्राज्यवादको एकाधिकारको स्तरलाई प्रष्ट गर्दछ ।

चौथो, विश्व अर्थतन्त्रमा एकाधिकारलाई कायम गरिराख्नका लागि एउटा प्रमुख शक्तिकेन्द्रका वरिपरि अन्य मझौला शक्तिहरूको धुवीकरण र त्यस्ता धुवहरूका बीचको चर्किंदो अन्तर्विरोध वर्तमान विश्वको विशेषता बनेको छ । अमेरिकी धुव र रूसी-चीनी धुवका बीचको अन्तर्विरोध शीतयुद्धको स्तरमा पुगिसकेको र यसले विश्वयुद्धको खतरा निम्त्याएको कुरा यत्रतत्र सुनिन थालेका छन् । अमेरिका र चीनका बीचको व्यापार युद्ध सबैका सामु प्रष्ट छ । अर्को प्रविधिको विकासले स्वायं मिल्ने विभिन्न आर्थिक समूहहरूलाई एकीकृत हुन सजिलो बनाएको छ, केही एकीकृत पनि भएका छन्, तर त्यो एकीकरण वैश्विक बजारमा भन्नु बलियो एकाधिकार कायम गर्नका लागि हो भन्ने कुरा एउटा क्रान्तिकारीले कहिल्यै विसर्नु हुँदैन ।

“ प्रकृति विज्ञान र मार्क्सवादी दर्शनका बीचमा घनिष्ठ सम्बन्ध छ । मार्क्सवाद विज्ञान सभ्यता छ र यसलाई प्रकृति विज्ञानको विकाससँग मेलगरेको गरी समृद्ध गर्दै जानुपर्दछ । प्रविधि विज्ञानको प्रयोग हो, आफैमा विज्ञान होइन र प्रविधिको मार्क्सवादसँग कुनै पक्षधरता छैन । यसकारण प्रविधि वर्गान्तरपक्ष छ ।

पाचौँ, दोस्रो विश्वयुद्ध भएको करिब ७ दशकपछि पनि तेस्रो विश्वयुद्ध नभएको कुरा सत्य हो । तर यो बीचमा थुप्रै क्षेत्रीय युद्धहरू भएका छन् र ती युद्धमा साम्राज्यवादी शक्तिहरूको प्रत्यक्ष वा परोक्ष संलग्नता रहेको छ । शीत युद्धको अन्त्यपछि १९९१ मा सुरुभएको खाडी युद्ध, १९९९ को कोसोभो युद्ध, २००१ को अफगानिस्तान युद्ध, २००३ को इराक युद्ध, २००९ को लिबिया युद्ध र २०११ को सिरिया युद्धमा संयुक्त राज्य अमेरिका सहित नेटोका कतिपय राष्ट्रहरू प्रत्यक्ष रूपमा संलग्न छन् ।

अब आयो विज्ञान तथा प्रविधिको कुरा । प्रकृति विज्ञान र मार्क्सवादी दर्शनका बीचमा घनिष्ठ सम्बन्ध छ । मार्क्सवाद विज्ञान समतल छ र यसलाई प्रकृति विज्ञानको विकाससँग मेलखाने गरी समृद्ध गर्दै जानुपर्दछ । प्रविधि विज्ञानको प्रयोग हो, आफैमा विज्ञान होइन र प्रविधिको मार्क्सवादसँग कुनै पक्षधरता छैन । यसकारण प्रविधि वर्गान्तरपक्ष छ । पूँजीपति तथा सर्वहारा वर्ग दुवैले आ-आफ्नो वर्गस्वायंअनुसार प्रविधिको प्रयोग गर्छन् । यसरी वर्गीय पक्षधरताका हिसावले विज्ञान र प्रविधि दुवै एउटै चीज होइनन् । वैज्ञानिक समाजवादी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले दस्तावेजमा विज्ञान र प्रविधिको बीचको यो अन्तरलाई नदेखाई प्रविधि नै विज्ञान र विज्ञान नै प्रविधि हो भन्ने जस्तो गरी प्रस्तुत गरेको छ । यो नितान्त गलत छ ।

उत्पादक शक्तिको विकास नै समाज विकासको आधार हो । प्रविधिको विकाससँगै उत्पादक शक्तिको पनि विकास हुँदै आएको छ । आदिम साम्यवादी युगको सुरुमा मानिसका श्रमका साधन आफ्नै हात-पाखुरा मात्र थिए । पछि, भौतिक आवश्यकता पूरा गर्नका लागि त्यसले नपुगेर मानिसले फटारो र गुलेली हान्न सिक्यो । उत्पादनका निमित्त निरन्तर सञ्चालक प्रक्रियामा मानिसको चेतना र प्रविधिको विकास आज आउँदा स्वचालित मेसिन तथा रोबोटको निर्माण एवम् प्रयोगसम्म पुगेको छ । मानिसको चेतना र औजारका बीचको सम्बन्धबारे मार्क्सले उतिबेले सटीक संश्लेषण गर्नुभएको थियो । प्रविधिको जाँत धेरै विकास भए पनि त्यो अन्ततः र अनिवार्यतः मानिसको चेतनाद्वारा निर्देशित हुन्छ भन्ने मार्क्सको यो भनाइको सार हो ।

भौतिक सम्पत्ति उत्पादनको प्रक्रियामा तीनवटा पक्षहरू जोडिएका हुन्छन् । ती हुन् : एक, मानव श्रम, दुई, श्रमका वस्तु र तीन, श्रमका साधन । यी तीन पक्षको समग्रता नै उत्पादक शक्ति हो । यी तीनवटा मध्ये मानव श्रम मुख्य हो र अरुलाई आवश्यकता अनुसार मानिसले प्रयोग गर्दछ । यसबारे चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीको प्रकाशन संघाई टेक्स्ट बुकमा लेखिएको छ, 'प्रकृतिमाथि विजय प्राप्त गर्न र त्यसलाई बदल्नका लागि प्रयोग हुने मानिसको तागत नै उत्पादक शक्ति हो । उत्पादक शक्तिमा उत्पादनका औजारहरू निकै महत्वपूर्ण हुन्छन् । तर, हामीले उत्पादनका औजारलाई उत्पादक शक्तिको निर्णायक पक्ष मान्न सक्दैनौं । निर्णायक पक्ष मानिस हो, वस्तुहरू होइनन् ।

एउटा आश्चर्यको विषय के छ भने उक्त पार्टीको दस्तावेज र आहुतिको लेखमा कहीं पनि उत्पादक शक्तिमा मानिसको भूमिका प्रधान हुन्छ भन्ने लेखिएको छैन । त्यतिमात्र होइन उक्त दस्तावेजमा भनिएको छ, 'साम्यवादी युगभरि मुख्य उत्पादक शक्ति प्रकृति थियो', 'मुख्य उत्पादक शक्तिको रूपमा जमिन आयो', 'पूँजीवादी युगमा 'पूँजी मुख्य उत्पादक शक्ति बन्न गयो' आदि । मानिसको भूमिकालाई एकाध ठाउँमा उल्लेख गरे पनि औजारलाई पहिलो र मानिसलाई दोस्रो स्थानमा राखिएको छ । प्रकृति, जमिन, पूँजी, औजार उत्पादक शक्ति अन्तर्गत त पर्छन् तर मानिसको श्रम नजोडिई तिनले मात्र माल उत्पादन गर्न सक्दैनन् । यसरी माल उत्पादनको प्रक्रियामा मानव श्रम निर्णायक हुन्छ । यसै सन्दर्भमा रूसी कम्युनिस्ट पार्टीले तयार पारेको राजनीतिक अर्थशास्त्रको शुरुआती कोर्स नामक पुस्तकमा ए. लियोन्तेभ भन्छन्, 'उत्पादन गर्नका लागि जमिन, कारखाना घर, मेसिन र कच्चा माल आवश्यक हुन्छन् ।' यी सबैलाई उत्पादनका साधन भनिन्छ । तर उत्पादनका साधनहरू मानव श्रम विना, जीवन्त श्रमशक्ति विना मृत मानिन्छन् । उत्पादनका साधनमाथि श्रमशक्ति लगाएपछि मात्र उत्पादनको प्रक्रिया सुरुहुन्छ ।' राजनीतिक अर्थशास्त्रको क्षेत्रमा यो मार्क्सवादको आधारभूत प्रश्न हो ।

तर, उक्त पार्टीले उत्पादनको प्रक्रियामा मानव श्रमको भूमिकालाई गौण स्थानमा राखेर प्रविधिलाई प्रधान स्थानमा राख्न पुगेको छ । यसबारे उक्त दस्तावेज लेख्छ, 'मानव श्रम मुख्य उत्पादक शक्ति भएको युग गुणात्मक रूपमा फेरिएर विज्ञान-प्रविधि नै मुख्य उत्पादक शक्ति हुने आजको युग वन्न पुग्यो ।' यहाँ गहिरोरि बुझ्नु पर्ने कुरा के हो भने, वस्तु उत्पादनमा मेसिन तथा रोबोटहरूले काम गर्छन् तर त्यो श्रमको स्रोत ती मेसिन वा रोबोटहरूमा वस्तुकृत भएको मानवीय चेतना र श्रम हो, मेसिन आफै होइन । यो पक्षलाई पुरै नजर अन्दाज गरेर उक्त पार्टीले दस्तावेज मार्फत अघोषित रूपमा मूल्यको श्रमसिद्धान्तमा आधारित मार्क्सको अतिरिक्त मूल्यको सिद्धान्तमाथि प्रश्न उठाउनका लागि बातावरण बनाउँदै आएको आभास दिएको छ ।

उपरोक्त तर्कहरू सहित उक्त पार्टी सर्वहारा क्रान्ति विना साम्यवादसम्म पुग्न सकिने बाटो खुलेको निष्कर्षमा पुगेको छ । उक्त दस्तावेज लेख्छ, 'जसरी आदिम साम्यवादी समाजमा प्रकृति नै मुख्य उत्पादक शक्ति हुँदा स्वामित्वको स्वरूप समान थियो, त्यसरी नै आज नयाँ प्रकृति अर्थात् विज्ञान-प्रविधि मुख्य उत्पादक शक्ति भएपछि निर्णायक स्वामित्वको स्वरूप पनि समान हुने क्रम तीव्र भएको छ ।' यसको अर्थ हो क्रान्ति विना नै साम्यवादको प्रक्रिया सुरु भइसकेको छ । दस्तावेजमा अरु लेखिएको छ, 'आजको विज्ञान-प्रविधि सबैले प्रयोग गर्न सक्छन्, तर प्रयोग गर्ने कि नगर्ने, कति गर्ने, प्रयोग गर्ने क्षमता विकास गर्ने कि नगर्ने भन्ने कुरा चाहिँ मानिसको प्रयत्न र चाहनामा भर पर्दछ ।' यसलाई पुष्टि गर्न दस्तावेजले अरु थपेको छ, 'यही कारणले पूँजीपति घरानाबाट नआएका माइक्रोसफ्ट र फेसबुक सञ्चालक घरानियाँ पूँजीपतिभन्दा बढी सम्पत्तिवान हुनुपर्ने, किनभने मुख्य उत्पादक शक्ति भइसकेको विज्ञान-प्रविधिलाई घरानियाँ पूँजीपतिभन्दा उनीहरूले बढी सफलतापूर्वक प्रयोग गरे' आदि ।

अब यस्ता उपपट्टयाइ तर्कको छण्टनतिर नलागौं । यस सन्दर्भमा मेरो एउटा प्रश्न छ, प्रविधिको समेत प्रयोग नगरी फुटबल खेलेकै भन्दा अर्जेन्टिनाका लियोनेल मेसीले २०२१ मा मात्र १६ करोड ७० लाख डलर आयानी गेइन्छ भन्ने कुरा अनलाइन पेपरहरूले लेखेका छन् । अन्य सेलिब्रिटीको आर्थिक हैसियत पनि हामीलाई धेरैथोरै थाहा छ । त्यसो भए, विश्वका युवाहरू कोही मेसी जस्तै फुटबल खेलाडी, कोही विराट कोहली जस्तै क्रिकेट खेलाडी, कोही मार्क जुकरबर्ग जस्तै फेसबुक व्यवसायी, कोही अभिताभ बच्चन जस्तै सदाबहार सिनेक्टर, कोही गौरिका सिंह जस्तै पौडीबाज बन्ने हो भने त क्रान्तिको फन्क्चर त सकियो ? कुरो यस्तै हो त ? अवश्य होइन ।

के कुरा सही हो भने हिजोको साम्राज्यवाद आज उस्तै छैन, त्यसको रूपमा केही फेरबदल आएको छ । लेनिनको जमानाको उपनिवेशवाद आज नवउपनिवेशवादमा बदलिएको छ, राष्ट्रिय पूँजीको प्राधान्य वित्तीय र सङ्घ पूँजीको प्राधान्यमा बदलिएको छ । उत्पादन क्षेत्रमा प्रविधिको अत्यधिक प्रयोगका कारण समाजमा उत्पादन सम्बन्धहरू केही फेरिएका छन् । हिजो सङ्गठित क्षेत्रमा सामूहिक ढङ्गले काम गर्ने बहुसंख्यक मजदुरहरू आज बेरोजगार बनेर सेवा क्षेत्रमा काम गर्ने सङ्कलण मजदुर बनेका छन् । युद्धमा समेत प्रविधिको प्रयोग बढ्दै गएको छ । आजका कम्युनिस्टहरूले यी सबै कुरालाई गम्भीरतापूर्वक ध्यान दिएर आफ्नो वैचारिक, राजनीतिक, सामरिक कार्यदिशा र तदनुरूप कार्यनीति तथा रणनीतिको विकास गर्नु जरुरी छ । केवल लेनिन र माओलाई जडसूत्रीय तरिकाले ग्रहण गरेर र त्यसलाई यात्रिक बढ्ने लाग्नु गर्न खोजेर आजको विश्व परिस्थितिमा सर्वहारा समाजवादी क्रान्ति सम्भव छैन ।

तर, विज्ञान तथा प्रविधिको विकासका कारण विश्व परिस्थितिमा गुणात्मक फेरबदल आएको छ भन्ने तर्क अगाडि सारेर जसरी वैज्ञानिक समाजवादी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले लेनिनको साम्राज्यवादी युग समाप्त भएको छ, प्रविधि नै मुख्य उत्पादक शक्ति बनेको छ, मार्क्स, लेनिन र माओले विकास गरेका रणनीतिक तथा कार्यनीतिक सेटमा अब समाजवादी क्रान्ति सम्भव छैन र आजका कम्युनिस्टहरूले पूँजीवादी व्यवस्थाभित्र विज्ञान तथा प्रविधिमार्फत भई वैज्ञानिक समाजवादको समानान्तर ढंगले अभ्यास गरेर साम्यवाद तर्फको यात्रा तय गर्नुपर्दछ भन्ने तर्क अगाडि सारेको छ, यो मार्क्सवाद-लेनिनवाद-माओवाद समतल छैन । यसलाई उक्त पार्टीले समयमै नसच्याउने हो भने त्यसको वैचारिक गन्तव्य उत्तर-मार्क्सवाद एवम् प्रविधिवाद हुने कुरा निश्चित छ ।

(लेखक सिग्देल नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का पोलिटब्युरो सदस्य हुनुहुन्छ ।)

सामाजिक सञ्जाल

सबै पक्षबाट नागरिकता विधेयकको माग भएर पनि टेवल गरिएन । यौनजन्य हिंसा र एसिड प्रहारसम्बन्धि अध्यादेश आजैबाट खारेज भयो । अफगानिस्तानको नेपाली बारे संसदलाई जानकारीको निर्देशन र संसद अन्त्य पनि आजै । सरकार कसरी चलाउनु पर्छ, देखाउछौँ भनिएको थियो, यही हो ? यसै गर्ने भनेको हो ? कुरा बुझिएन ।

- बिन्दा पाण्डे

एकमहिनासम्म संसदलाई कुनै बिजनेस दिन नसकेको सरकारले आज चालू अधिवेशन नै अन्त्य गरिदिएछ । सायद माधव नेपालको सजिलोको लागि दल फुटाउने अध्यादेश ल्याउनको लागि होला । र केहिपछि संसद विघटन गरि चुनावमै जाने देखिँदै छ । ओलीको कदम ठिक थियो भन्ने पुष्टि हुँदैछ ।

- शैलेन्द्र थापा

अहिले नेपालमा के चल्दै छ ? युवाहरू- अफगानी युवतिहरू के गर्दै होला ? कम्युनिस्टहरू- हामीले पनि देश कब्जा गरेकै हो नि । बुद्धिजिविहरू- के तालिबानले अफगानीहरू न्याय गर्ला त ? म- शासन सत्ता र सम्पत्तिको फुर्ति नगर, आँख अगाडि सबै छाडेर भाग्ने दिन पनि आउने रहेछ ।

- कृष्ण तिमिल्सिना

'कम्फोटेबल' सरकार बन्दा अफगानिस्तानको यो गति भयो । नेपालको करिब १४९ वर्षको वार्षिक बजेट खर्च गरेर अमेरिका निरिक्थो । उसका पेटेहरू भागे । यहाँ पनि 'कम्फोटेबल' सरकार छ । पेटेहरू यहाँ पनि छन् । परमादेशको सरकार आफ्ना नागरिकहरूको दुर्दशामा बासुरी बजाई रहेछ ।

- नारायण शर्मा

वास्तविकता नै नबुझी 'जसले जित्यो त्यही मेरो मामा' गर्नु राम्रो नहोला । अफगानिस्तानमा तालिबानले पहिले सत्तामा हुँदा महिला शिक्षालाई निषेध, फ्लेन अपहरण, सेप्टेम्बर ११, धार्मिक हिंसागायतका अतिवादी र जातिवादि काम गरेकै हुन् । अफगानिस्तानमा भएको बाह्य अतिक्रमण पनि राम्रो थिएन ।

- कृति शर्मा

लेखक तथा पाठकवर्गमा अनुरोध

तपाईंसँग सार्वजनिक सरोकारका विषयमा कुनै लेख, अनुभव वा प्रतिक्रिया छन् भने सरल भाषाशैलीमा लेखेर पठाउनु होला । समाचारिक तथा सार्वजनिक चासोको विषयलाई हामी उचित स्थान दिने छौं । कसैपति प्रतियोगिता खारेज पठाइएका सामग्री प्रकाशन गर्न बाध्य हुने छैनौं ।

रौतहट डायरी

इसत्याक अहमद/मध्यान्ह

जनता माविका छात्राहरूलाई साइकल वितरण

प्रदेश नं २ द्वारा घोषणा गरिएको 'वेटि बचाउ, वेटि पढाउ' कार्यक्रम अन्तर्गत राजपुर नगरपालिकास्थित जनता (नमुना) माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा आठमा अध्ययनरत छात्राहरूलाई साइकल वितरण गरिएको छ।

विद्यालयका प्रधानाध्यापक विजयकान्त मिश्रको सभापतित्वमा सम्पन्न भएको कार्यक्रममा कक्षा ८ का तत्कालिन बर्ग शिक्षक प्रदीप महताले स्वागत मन्तव्य राखेका थिए।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि रौतहट क्षेत्र नं २ 'ख' का प्रदेश सांसद राम किशोर राय यादव तथा विशिष्ट अतिथि राजपुर नगरपालिकाका नगरप्रमुख मो. सफिल अख्तर रहेका थिए।

कार्यक्रममा नेकपाका नेता तथा क्षेत्र नं २ का सांसद प्रत्यासी किरणकुमार साहको विशेष विशेष उपस्थिति रहेको थियो भने शिक्षा अधिकृत दिपक खत्री, निवर्तमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वैजु ठाकुर, समाजसेवीहरू कृष्णानन्दन राम, विरेन्द्र प्रसाद, मो. कलाम आलम, प्रवेज आलम लगायतका स्थानीय युवाहरू, शिक्षक, कर्मचारीहरू एवम् विद्यार्थीहरूको समेत उपस्थिति थियो।

प्रमुख अतिथि लगायतका अतिथिहरूले छात्राहरूलाई प्रोत्साहन गर्न प्रदेश २ को सरकारले यस्तो कार्यक्रम ल्याएको तथा यसले छात्राहरूलाई विद्यालय जान आउन ठूलो सघाउ पुग्ने र विद्यालय छोड्ने दरमा कमि आउन थालेको बताएका थिए।

प्रमुख अतिथि यादवले रौतहट जिल्लाको शैक्षिक क्षेत्रको समिक्षा गर्दै रौतहटको शिक्षामा सुधार हुनुपर्ने तथा पालिकाहरूले शैक्षिक क्षेत्रमा विशेष ध्यान पुऱ्याउनुका साथै लगानी समेत बढाउनुपर्ने बताए।

विद्यालयका प्रधानाध्यापक तथा कार्यक्रमका सभापति विजयकान्त मिश्रले नमुना विकासको क्रममा रहेका विद्यालयहरूले भोग्नुपरेको समस्याहरूको उल्लेख गर्दै गलत मनसाय राख्ने व्यक्तिहरूले हृदयसम्म दुःख दिने गरेको बताए। कार्यक्रमको सञ्चालन विद्यालयका शिक्षक गोविन्द सहनीले गरेका थिए। उक्त विद्यालयका ७२ जना छात्राहरूलाई साइकल वितरण गर्नुपर्ने भएपनि ५३ जना मात्र उपस्थित भएका थिए। अनुपस्थित बाँकी छात्राहरूलाई पनि छिट्टै साइकल उपलब्ध गराइने विद्यालयका शिक्षक इन्द्रकुमार मिश्रले बताए।

कुहिएको अवस्थामा

भेटियो राहतको खाद्य सामग्री

रौतहटको राजदेवी नगरपालिका वडा नं. २ हजमिनियामा राहतको सामग्री कुहिएको अवस्थामा फेला परेको छ।

वडाध्यक्ष अनूप महताले प्रदेश २ सरकारबाट अतिविपन्न घर परिवारलाई लक्षित गरी आठ वटै जिल्लाका पालिकाका वडामा वितरणका लागि ल्याइएको खाद्य सामग्री कुहिएको अवस्थामा भेटिएको हो। उक्त खाद्य सामग्री एक वर्षसम्म पनि वितरण नगरिएको स्थानीयले बताएका छन्।

राजदेवी नगरपालिका वडा नं. २ हजमिनियामा आएको राहत एक वर्ष पुग्न लाग्दा समेत हालसम्म वितरण नहुनु भेट्टाचारको प्रमाण भएको स्थानीयको आरोप छ।

'वडामा राहत आयो तर वितरण नभई भ्याल ढोका नभएको अवस्थामा राखिएको भेटियो' एक स्थानीयले भने, 'खाद्यान्न कुहिएको अवस्थामा भेटिँदा समेत काठमाडौं नहान्न सकेको छैन'। वडा सचिवले भने खाद्यान्न सामग्रीबारे आफूलाई थाहा नभएको टेलिफोन मार्फत प्रतिक्रिया दिएका छन्। वडा कार्यालयको भवन दुई तल्ले छ। दुई तल्लाकै कोठामा राखिएको खाद्यान्न कुहिएको अवस्थामा भेटिएको स्थानीयले बताएका छन्।

VEHICLE MRP (Effective from 17th August, 2021)

Table with 3 columns: S.N., PRODUCTS, MRP. Lists various vehicle models like Backhoe Loader, Crane, Roller & Compactor with their respective prices.

IME Automotives Pvt. Ltd. Gongabu, Kathmandu, Tel : +977-1-4387162

Saudi मा रोजगारको अवसर

Advertisement for Tareg AL Jaafari Cont Est, Dammam Saudi Arabia. Includes a table of job openings for positions like General Labour and Heavy Driver with details on salary and location.

कतारमा रोजगार

Table listing job openings in Qatar for positions like Labour and Ceramic Worker, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय, काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ (24 August 2021) मा हुनेछ।

Advertisement for Di. En. Interneşonl Nepal Emploment Agency. Includes contact information and website details.

कतारमा रोजगार

Table listing job openings in Qatar for positions like Labourer, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय, काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Advertisement for Manjushree Overseas. Includes contact information and website details.

कतार र साउदीमा रोजगार

Table listing job openings in Qatar and Saudi Arabia for positions like Labourer, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय, काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Painter and Mason, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय, काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Driver, Loading Unloading Labour, and Storeman, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय, काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Advertisement for Al-Samit Manpower. Includes contact information and website details.

कतारमा वैदेशिक रोजगार

Table listing job openings in Qatar for positions like Labourer and Cabling Tech, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Labourer, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Advertisement for Aar. Bi. Omer Sijj. Includes contact information and website details.

कतारमा रोजगारको अवसर

Table listing job openings in Qatar for positions like Labourer, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय, काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Labourer, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय, काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Labourer and Plumber, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय, काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Waiter and Electric, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय, काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Advertisement for Mithila Menpower. Includes contact information and website details.

Advertisement for Falafel Al-Sabah Cafeteria. Includes contact information and website details.

Table listing job openings in Saudi Arabia for positions like Labourer, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Labourer, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Advertisement for Yunaitec. Includes contact information and website details.

Table listing job openings in Qatar for positions like Cashier and Cooker, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Labourer and Supervisor, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Driver, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Labourer, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Advertisement for AI Dana Technical Services & Engineering. Includes contact information and website details.

Table listing job openings in Qatar for positions like Assistant and Labourer, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Table listing job openings for positions like Driver and Heavy Vehicle Driver, including company name and location details.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७८ भदौ ८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

Advertisement for Ginn Star Omer Sijj. Includes contact information and website details.

कोरोना सन्त्रास भटाभट लकडाउन हुँदै स्थानीय तह

तेजबहादुर वन/मध्यान्ह इटहरी, ३२ साउन

समुदाय स्तरबाट नियन्त्रण वाहिर पुगेको दोस्रो लहरको कोरोना संक्रमणका कारण प्रदेश १ का अधिकांश जिल्ला अन्तर्गत स्थानीय तहहरूमा धमाधम लकडाउन हुन थालेका छन्। प्रदेश १ को भुजा, मोरङ, धनकुटा, इलाम लगायतका जिल्लाहरूका अधिकांश स्थानीय तहहरूमा लकडाउन जारी रहेको छ।

व्यवसाय पुन बन्द गरिए उठान गाडो हुने धेरै व्यवसायीहरूको अडान छ। विगतमा भएको लकडाउनमा स्थानीय सरकार तथा सम्बन्धित निकायहरूले व्यवसायीहरूको मागप्रति कुनै चासो नराखेकोले रोगसँग लड्दै भएपनि सुरक्षा सक्तीता अपनाएर व्यवसाय सुचारु गर्ने अधिकांश व्यवसायीहरूको भनाइ छ।

स्थानीय सरकारले बैकहरूबाट लिएको ऋणको व्याज मिनाहा र लकडाउन अवधिभरको घर भाडा छुटको व्यवस्था मिलाइदिएर व्यवसाय बन्द गर्न आफूहरू सहमत रहेको इटहरीका कपडा व्यवसायी भूपेन्द्र बराल बताउँछन्। त्यस्तै इटहरी भित्रै पेय पदार्थको डिअर व्यवसाय गर्दै आएका अमन श्रेष्ठको पनि कुरा उस्तै रहेको छ। 'व्यवसाय बन्द गरेर घर बसेर के गर्नु घर साउने एक रुपैयाँ छुट दिईन सक्ने व्यवसाय हामी पछि' उनले भने।

इटहरीमा कोरोना संक्रमणको अवस्था विगतको सातौं हेराँ यो साता दर घटेको देखिएपनि जोखिम कायमै रहेकोले अवस्थालाई हेरेर बजार बन्द गर्ने वा लकडाउन गर्न सकिने भनिएपनि व्यवसायीहरू बीचै कुरा नमिल्दा तत्काल के गर्ने भनेर निर्णय लिनु नगरे भइरहेको पनि अवस्था हेरेर लकडाउन गर्न सकिने बताउँदै आएका छन्।

सबैतिर बजार बन्द गरेर लकडाउनको पालना हुँदै गर्दा कोरोना संक्रमणबाट सबै भन्दा बढी जोखिममा परेको इटहरी उपमहानगरमा भने व्यवसायीहरूबीच देखिएको मतान्तरले तत्काल लकडाउन नहुने भएको छ। चाडपर्वको मुखमा व्यवसाय बन्द नगर्ने उकातिरका व्यवसायीहरू अडानमा बसेका छन् भने अर्कातर्फ तत्काल इटहरी वजारशिल गरी निश्चित समय तोकेर लकडाउन हुनैपर्छ भन्ने पक्षमा देखिएका छन्।

पटक-पटकको लकडाउन र निषेधाज्ञाले थला परेको

नवलपरासीमा साढे ३ लाख बढीको चल्ला नष्ट

सहजान अन्सारी/मध्यान्ह नवलपरासी, ३२ साउन

सूचना अधिकारी माधव रेग्मीले बताए।

नवलपरासीमा साढे ३ लाख रुपैयाँ मूल्य बराबरको अवैध कुखुराको चल्ला सशस्त्र प्रहरीद्वारा नष्ट गरिएको छ। प्रतापपुर गाउँपालिका वडा नं. ७ सुयंपुरा स्थित भारतबाट अवैध रुपमा नेपालतर्फ ल्याउँदै गरेको ३२०० गोटा कोइलर कुखुराको चल्ला सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक सन्तोष खरेलको नेतृत्वमा खटिएको मोबाइल गस्ती टोलीले नियन्त्रणमा लिएको हो। सशस्त्र प्रहरीको टोलीलाई देखेपछि उक्त चल्लाहरू मानिसहरू छोडेर भागेकोले बेवारिस् अवस्थामा नियन्त्रणमा लिएको सशस्त्र प्रहरीचल नेपाल न.२६ गण नवलपरासीका

नियन्त्रणमा लिएको चल्लाहरू जिल्ला पशु बजारमा ल्याउन नसकेपछि पशु चिकित्सक शोभाखर ज्ञवाली र स्थानीय प्रतिनिधिको रोहबरमा नष्ट गरिएको बोर्डर अउट पोष्ट गुठी परसौनीले जनाएको छ।

साउदीमा रोजगार

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Whole Vehicle Driver	1	0	1800	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	Labours	1	0	1000	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
3.	Rod Bender	2	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
4.	Truck Driver	1	0	1800	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
5.	General Welding	1	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
6.	House Wiring Electrician	1	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
7.	Auto Electrician	1	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
8.	General Electrician	3	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

साउदीमा रोजगार

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Truck Drivers	10	0	1800	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Normal Factor	1	0	1000	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	Supervisor	4	0	2500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
3.	Truck Driver	1	0	1800	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Factor	8	0	1000	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	General Building Carpenter	5	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Worker	20	0	1000	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Truck Driver	15	0	1800	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Electrician Technician	4	0	1800	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	Plumber	4	0	1700	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
3.	Building Carpenter	1	0	1700	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
4.	Welding Technician	1	0	1700	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
5.	Aluminium Technician	1	0	1700	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Technician	1	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	Mason	2	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
3.	Electrician	2	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Labourer	2	0	1100	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Labourer	2	0	1100	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

साउदीमा रोजगार

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Restaurant Labour	1	0	1000	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Factor	6	0	1000	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	Supervisor	2	0	2500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Factor	6	0	1000	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	Supervisor	2	0	2500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Cooker	3	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Instal Technician	4	0	1200	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	Supervisor	1	0	2500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Kabab Maker	1	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	Labourer	2	0	1100	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
3.	Salesman	1	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Technician	1	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
2.	Mason	2	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष
3.	Electrician	2	0	1500	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Plaster Worker	3	0	1200	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Labourer	2	0	1100	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २००८ भन्दा ०८ गते (24 August 2021) मा हुनेछ।

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थित योग्यता	मासिक तलब SR	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हालमा काम गर्ने दिन	वाफि दिने	समान सुविधा	बस्ने करार
1.	Labourer	2	0	1100	यु.ए.सी	5	6	क.ति. अ.नुसार	छ	२ वर्ष

मोटरसाइकल हराएको सूचना
मिति २०७८/०४/१८ गते मित्रनगर निखिल मागु गेट भित्र पाकिङ गरेको अवस्थामा गागमती प्रदेश ०२-०२४ प ८००२ नम्बरको गन-३ र्याको Royal Enfield 350CC मोटरसाइकल हराएको हेर्दा पाउनुहुने वा देखिनुने महानुभावहरूले नजिकको प्रहरी इलाका वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिनुहुन विनम्र अनुरोध गर्दछु।
सवारको नाम: मिना बुढा सगर
ठेगाना: नैतढा-४, सुर्खेत
व्यासिन्स नं.: ME3U355CC2MB116871
सम्पर्क: 9803797740, 9848220437

बराहपोखरी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बाघखोरभन्ज्याङ, खोटाङ
प्रदेश नं १, नेपाल
आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने सम्बन्धी सूचना सम्बन्धमा
प्रकाशित मिति: २०७८/०५/०१
उपरोक्त सम्बन्धमा यस कार्यालयद्वारा मिति २०७८/०४/२८ मा प्रकाशित यस गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि मिति २०७८/०४/०२ (18th August 2021) दिनको १३:०० बजे आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने सम्बन्धि सूचना मध्यान्ह दैनिक राष्ट्रिय दैनिकमा जाँर गरिएकोमा पुनरावलोकनको लागि यस

दुई दशकपछि तालिबानको पुनरागमन

■ नयाँ सरकार गठन गर्दै तालिबान

काठमाडौं/एजेन्सी- अफगानिस्तान कब्जा गरेको तालिबानले आफ्नो नेतृत्वमा नयाँ सरकार गठन गर्ने तयारी गरेको छ। देशका अधिकांश भागमा नियन्त्रण कायम गरेपछि, तालिबान लडाकुहरू आइतबार राजधानी काबुल प्रवेश गरेका थिए। उनीहरूले सोही दिन राष्ट्रपति भवनलाई पनि आफ्नो नियन्त्रणमा लिएका थिए। अफगान राष्ट्रपति अशरफ गानी तथा अन्य केही वरिष्ठ अधिकारीहरू देश छोडेर अन्यत्र पलायन भएपछि, त्यहाँ शान्तिपूर्ण रूपमा शक्ति हस्तान्तरण गर्न वार्ता गरिएको थियो।

तालिबान भन्दा २० वर्षपछि सत्तामा फर्किन लागेको हो। सन् २००१ मा अमेरिकाको नेतृत्वमा अफगानिस्तानमा आक्रमण गरेर तालिबान सत्ताच्युत भएको थियो। अहिले पुनः सत्ताजिज्ज पुगेको बेला उक्त लडाकु समूहले आफूलाई उदार देखाउने प्रयास गरिरहेको छ।

तालिबान नेतृत्वले अफगान नागरिकहरूलाई केही नगर्न फेरि आफ्ना लडाकुहरूलाई निर्देशन दिएको छ। यसअघि आइतबार दोहास्थित तालिबान वार्ता टोलीका एक सदस्यले अफगान जनतासँग प्रतिशोध नलिने बताएको वीवीसीले जनाएको छ। 'हामी अफगान जनता विशेषतः काबुलवासीलाई उनीहरूको सम्पत्ति र जीवन सुरक्षित छ, कसैसँग पनि प्रतिशोध लिइने छैन भनेर विश्वस्त पार्न चाहन्छौं,' सुहेल शाहीनले भने। तर धेरै अफगानहरूमा सन् १९९० को दशकको जस्तो निर्दयी शासन फर्किन्छ कि भन्ने डर देखिन्छ। पहिला शासनमा हुँदा तालिबानले सार्वजनिक रूपमा मृत्युदण्ड दिने गरेको थियो भने वालिकाहरूलाई

विद्यालय जान प्रतिबन्ध लगाएको थियो। सोमबार एउटा विज्ञप्ति जारी गर्दै तालिबानले कान्दहार विमानस्थलमा अफगान सुरक्षाकर्मीबाट भएको प्रतिरोध अन्त्य भएको जनाएको छ। हजारौँ सुरक्षाकर्मीले आफू समक्ष

१९९० को दशकमा पूर्वाधमा एउटा कट्टरपन्थी धार्मिक अभियान शुरु भयो। अधिकांश पाश्तुन समुदायका व्यक्तिहरू संलग्न भएको तालिबान अभियानवारे सन् १९९४ मा धेरैले थाहा पाए।

साउदी अरबबाट आएको आर्थिक सहयोगमा सञ्चालित कट्टरपन्थी सुन्नी इस्लामवादी पढाइने विद्यालयहरूबाट सो अभियान शुरु भएको विश्वास धेरैको छ। पाश्तुनहरूको बाहुल्य भएको पाकिस्तान र अफगानिस्तानका क्षेत्रहरूमा शान्ति र सुरक्षा स्थापित गर्ने वाचासहित आफ्नै इस्लामिक कानून अर्थात् शरिया कार्यान्वयन गर्ने तालिबानको उद्देश्य थियो।

तालिबानले दुवै देशमा हत्यारा र व्यभिचारीहरूलाई सार्वजनिक रूपमा मृत्युदण्ड दिन थाल्यो। चोरी गरेको प्रमाणित भए अङ्गुलीहरू दण्ड दिइन्थ्यो। तालिबानको प्रभाव भएको क्षेत्रमा पुरुषले दाही पाल्ने पतन र महिलाले पूरै शरीर छोपिनेगरी चुर्का लगाउने पतन बनाइयो। टीभी, चलचित्र र संगीतमाथि प्रतिबन्ध लाग्यो। अर्न १० वर्ष र त्यसभन्दा माथिका वालिकालाई विद्यालय जान दिइएन।

तालिबानको पुनरागमन

हाल अफगानिस्तानको प्रायः प्रान्तीय राजधानीलाई कब्जा गर्दै दुई दशकपछि तालिबानको पुनः आगमन भएको हो। अफगानिस्तानमा रहेका सबै अमेरिकी सेनालाई आउटो ११ सेप्टेम्बरसम्म त्यहाँबाट घर फर्काउने घोषणा हालै अमेरिकी राष्ट्रपति जो

नेटो र तालिबानबारे केही तथ्य

■ तालिबानको सत्ता	सन् १९९६ देखि २००१
■ टिवन टावर आतंककारी आक्रमण	सन् २००१ को सेप्टेम्बर ११
■ टिवन टावर आतंककारी आक्रमण	सन् २००१ को सेप्टेम्बर ११
■ अफगान युद्ध आरम्भ	सन् २००१ अक्टोबर ७
■ हमिड कारजाई अन्तरिम राष्ट्राध्यक्ष	२००१ को डिसेम्बर २२
■ अफगान युद्धमा गएका नेटो	सेना १ लाख ३० हजार
■ युद्धकाल मारिएका सर्वसाधारण	४७२००
■ अफगानिस्तानका मारिएका अमेरिकी सेना	२४८८
■ युद्धका क्रममा घाइते भएका अमेरिकी सेना	२० हजार
■ अफगानिस्तानमा मारिएका नेटो सेना	११४४
■ अफगान युद्धमा भएको खर्च	१२ अर्ब अमेरिकी डलर
■ अफगान युद्धको अवधि	२० वर्ष
■ अफगान युद्धमा मारिएका अफगान सेना	६६ हजार
■ अफगान युद्धमा मारिएका अफगानी पत्रकार	८५
■ अफगान युद्धमा मारिएका विदेशी पत्रकार	१५
■ तालिबानको पुनःआगमन	सन् २०२१ अगस्ट १५

वाइडेनले गरेका थिए। तत्कालीन अमेरिकी राष्ट्रपति जर्ज डब्ल्यु बुसले २० वर्षअघि इराकबाट हाइडको जुन हलबाट विश्वमा आतंकवाद विरुद्धको युद्धको घोषणा गरेका थिए, सोही हलबाट राष्ट्रपति जो वाइडेनले अमेरिकी सेना फिर्ता गर्ने घोषणा गरेका थिए। यसरी अमेरिकामा प्रवेश गरेका नेटो सैनिकलाई उनीहरू त्यहाँ पठाइएको २०औँ वर्षगांठ पारेर फिर्ता गर्न लागिएको थियो। यसै क्रममा अमेरिकीसहित

विदेशी सैनिकहरूले अफगानिस्तान छाड्दै गएपछि तालिबानले एकपछि अर्को गर्दै प्रान्तीय राजधानीहरू कब्जा गर्‍यो। र, तालिबानले आइतबार काबुलस्थित राष्ट्रपतिको कार्यालय आफ्नो नियन्त्रणमा लिएको थियो। अहिले तालिबानले आफ्नो नेतृत्वमा सरकार गठन गर्ने तयारी गरेको छ। योसँगै तालिबान दुई दशकपछि अफगानिस्तानको सत्तामा पुनरागमन भएको छ।

■ हजारौँ दोभासे विस्थापित

अफगानिस्तानमा तालिबान लडाकुहरूले देशका विभिन्न क्षेत्रमा नियन्त्रण कायम गरी राजधानी काबुलमा प्रवेश गरेपछि उनीहरूले आफ्नो नेतृत्वको सरकार गठन गर्ने तयारी थालेका छन्। तालिबानले अफगानिस्तानलाई इस्लामिक राज्य घोषणा गर्ने तयारी गरिरहेको बताइएको छ। बीस वर्ष पहिले तालिबानलाई अमेरिकाको नेतृत्वमा नेटो सैनिक अफगानिस्तानमा पुगेपछि उनीहरूलाई भाषासम्बन्धी सहयोग गरेका हजारौँ अफगानी नागरिक तथा अन्य सहयोगका लागि अफगानिस्तान पुगेका विदेशीहरू तालिबान समूहको निशाना बन्नसक्ने भन्दै चिन्ता व्यक्त गरेका छन्। तालिबानको डरका कारण देशका विभिन्न स्थानबाट हजारौँ मानिसहरू भागेका छन्।

अमेरिका, बेलायतलगायत यूरोपेली मुलुकहरूले आफ्ना नागरिकलाई काबुलबाट फिर्ता गर्ने तयारी गरिरहेका छन् भने कतिपय एसिया, मध्यपूर्वलगायतका सीमा क्षेत्रका नागरिकहरू पनि आफ्नो सरकारले फिर्ता गर्ने पछाडिमा रहेका छन्। यसैबीच नेटो सेनाका लागि २० वर्षदेखि काम गरेका दोभासेहरूका लागि तालिबानको सत्तारोहण चिन्ताको विषय हुन पुगेको छ। तालिबानले उनीहरूलाई देशद्रोहीका रूपमा हेर्ने गरेको छ। नेटो सैनिकको अफगानिस्तानबाट फिर्तासँगै उनीहरूले तालिबानको निशाना बन्ने भन्दै चिन्ता व्यक्त गरिरहेका छन्। दोभासेहरूले आफूलाई बेलायत स्थानान्तरण गर्ने विषयमा स्पष्टता होस् भनेर अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसँग आग्रह गरेका छन्। बेलायतले यस पहिले नै दोभासेको काम गरेका कम्तीमा एक हजार ८०० अफगान र उनीहरूका परिवारलाई बेलायत प्रवेश गर्न दिइसकेको बताएको छ।

■ चीनको समर्थन

तालिबानले अफगानिस्तानी सत्तालाई नियन्त्रणमा लिएपछि चीनको पहिलो प्रतिक्रिया आएको छ। चिनियाँ विदेश मन्त्रालयले तालिबानले सत्ता लिएपछि पनि चीन अफगानिस्तानसँग मैत्रीपूर्ण र सभ्यकारी सम्बन्ध कायम राख्न चाहेको जनाएको छ। अमेरिकाले अफगानिस्तानबाट सैनिक फिर्ता गर्न थालेसँगै चीनले तालिबानलाई बेइजिङमा बोलाएर छलफल गरेको थियो। सो बेलादेखि नै बेइजिङ र तालिबानबीच सम्बन्धमा सुधार आउन सक्ने आंकलन गरिएको थियो।

सोमबार चिनियाँ विदेश मन्त्रालयकी प्रवक्ताले अहिलेको परिस्थितीमा चीनले अफगानिस्तानसँग सम्बन्ध सुधारन चाहेको बताइन्। प्रवक्ता हुवा चिनइङले भनिन्, 'तालिबानीले चीनसँग मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध राख्न चाहेरहेका छन्। साथै उनीहरूले अफगानिस्तानको शान्ति प्रक्रिया तथा पुनर्निर्माणमा सहभागि हुन चाहेरहेका छन्' उनले भनिन्। 'हामी यो परिस्थितीलाई स्वागत गर्छौं। अफगानी जनताले आफू आफ्नो भाग्य कोर्ने र विकसित हुने अधिकारको हामी सम्मान गर्छौं। यसका लागि हामी मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध राख्न चाहन्छौं' उनले भनिन्। साथै, प्रवक्ता चिनइङले शक्तिको स्वभाविक हस्तान्तरण गर्न तथा खुला र समावेशी इस्लाम सरकार बनाउन पनि आग्रह गरिन्। चीनले काबुलस्थित दूतावासलाई निरन्तरता दिने जनाएको छ। चीनले अहिलेको अफगान परिस्थितीलाई नजिकबाट निर्यालरहेको पनि जनाएको छ।

■ काबुलको दर्दनाक दृश्य

तालिबानले अफगानिस्तान नियन्त्रणमा लिएपछि अन्य देशमा जाने एक मात्र विमानस्थल काबुलस्थित अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको सोमबारको एउटा दृश्य सामाजिक सञ्जालमा भाइरल भइरहेको छ। अमेरिकी सैन्य विमान उड्ने तयारी गरिरहेका सयौँ अफगानीहरू विमानको अघि पछि दौडिरहेको भिडियोमा देखिन्छ। विमान कुदिरहेका बेला केही मानिसहरू विभिन्न ठाउँबाट चढ्ने प्रयास गरिरहेको पनि देखिन्छ। समाचारहरूमा जनाइएअनुसार यसरी उड्न लागेको विमानबाट खसेर कम्तीमा दुई जनाको मृत्यु भएको छ।

बेलायती समाचार संस्था वीवीसीले यसको स्वतन्त्र पुष्टि भने हुन नसकेको जनाएको छ। त्यसअघि सोमबार विमान पनि विमानस्थलमा कम्तीमा तीन जनाको मृत्यु भएको थियो। अमेरिकी सेनाले विमानस्थलमा फायरसमेत खोलेका थिए। तर उनीहरूको मृत्यु गोली लागेर या भागदौडका क्रममा भएको भन्ने स्पष्ट हुन नसकेको विविसीले जनाएको छ। तालिबानले सत्ता हातमा लिने तयारी गरिरहेका हजारौँ अफगानिहरू अन्य देशमा आश्रय लिन काबुल विमानस्थलमा जम्मा भएका छन्।

■ ट्रम्पले मागे वाइडेनको राजीनामा

अमेरिकामा पूर्वराष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले वर्तमान राष्ट्रपति जो वाइडेनको राजीनामा मागेका छन्। अफगानिस्तानबाट असरफ गानी नेतृत्वको सरकार परास्त हुनुमा वाइडेन प्रशासन जिम्मेवार रहेको भन्दै उनले वाइडेनको राजीनामा मागेका हुन्। अफगानिस्तानमा शान्तिपूर्ण र सफलतापूर्वक घानी सरकारलाई टिकाइराख्न र तालिबान लडाकुहरूलाई पराजित गर्न वाइडेन प्रशासन असफल भएको ट्रम्पको भनाइ छ। आइतबार जारी गरेको वक्तव्यमा ट्रम्पले लेखेका छन्, 'अफगानिस्तानमा देखिएको असफलताका कारण अब वाइडेनले राजीनामा दिनुपर्ने बेला आएको छ।' अफगानिस्तानमा अहिले जे भइरहेको छ, त्यो सबैको दोषी वाइडेन प्रशासन नै भएको ट्रम्पको आरोप छ। आफू यो कार्यकालका लागि पनि राष्ट्रपतिमा निर्वाचित भएको भए अफगानिस्तानमा यस्तो अवस्था नआउने आशय पनि उनले व्यक्त गरेका छन्। अफगानिस्तानका राष्ट्रपति घानीले देश छोडेको र तालिबान लडाकुहरूले सत्ता कब्जा गरेको थाहा पाउनासाथ ट्रम्पले यस्तो वक्तव्य जारी गरेका हुन्। तालिबान विद्रोहीहरू देशको केन्द्रीय राजधानी काबुल प्रवेश गरेपछि उनले देश छोडेका हुन्। देश छोडेपछि उनले थप रक्तपात हुन नदिन र अरु लाखौँको मृत्यु हुने घटनाबाट जोगाउनका लागि आफूले शान्तिपूर्ण तरिकाले देश छोडेको स्पष्ट पारेका छन्।

भारतमा दैनिक संक्रमित र सक्रिय संक्रमितमा कमी

काठमाडौं/एजेन्सी- भारतमा कोरोना भाइरसबाट दैनिक संक्रमितको संख्यामा सोमबार ठूलो कमी आएको छ। सरकारी अधिकारीहरूले दिएको जानकारीअनुसार पछिल्लो २४ घण्टामा ३२ हजार ९७३ जना नयाँ संक्रमित थपिएका छन्।

भारतमा पछिल्लो समय दैनिक संक्रमितको संख्यामा कमी हुँदै आएको छ। त्यसैगरी सक्रिय संक्रमितको संख्या पनि घट्दै गएको छ। भारतमा अहिले संक्रमित अवस्थामै रहेकाको संख्या तीन लाख ८१ हजार ९४७ रहेको केन्द्रीय स्वास्थ्य मन्त्रालयले सोमबार विज्ञान जनाएको

छ। यो संख्या गत वर्ष सन् २०२० को मार्चपछि सबैभन्दा कम भएको अधिकारीहरूले जनाएका छन्।

सक्रिय संक्रमितहरूको यो संख्या कूल संक्रमितमध्येको १.१८ प्रतिशत हो। भारतमा अहिलेसम्म कूल संक्रमितको संख्या तीन करोड २२ लाख २५ हजार ५१३ पुगेको छ। मन्त्रालयका अनुसार पछिल्लो एक दिनमा ३५ हजार ९०९ जना कोरोना भाइरसबाट संक्रमणमुक्त भएका छन्। योसँगै संक्रमणमुक्त भएकाहरूको कूल संख्या तीन करोड १४ लाख ११ हजार ९२४ पुगेको छ। कूल संक्रमितमध्ये

९७.४८ प्रतिशत संक्रमितहरू संक्रमणमुक्त भएका छन्।

भारतमा अहिलेसम्म कोरोना भाइरसका कारण मृत्यु भएकाहरूको कूल संख्या चार लाख ३१ हजार ६४२ रहेको छ भने तीमध्ये ४१७ जनाको पछिल्लो २४ घण्टामा मृत्यु भएको हो। यही अगस्त १५ सम्ममा भारतमा ४९ करोड ४८ लाख पाँच हजार ६५२ ओटा स्वाब परीक्षण गरेको भारतीय चिकित्सा अनुसन्धान परिषद्ले जनाएको छ। तीमध्ये ११ लाख ८१ हजार २१२ जनाको पछिल्लो एक दिनमा परीक्षण गरिएको हो।

अर्थमन्त्री शर्माको प्रश्न- सार्वजनिक संस्थानको घाटा कहिलेसम्म सहने ?

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, ३२ साउन ।

अर्थमन्त्री जनार्दन शर्माले सार्वजनिक संस्थानबारे सोच्नेबेला आएको बताएका छन् । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वार्षिक समीक्षा तथा मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्था समाधान समितिको बैठकलाई सम्बोधन गर्दै उनले यस्तो धारणा राखेका हुन् ।

शर्माले घाटामा रहेका सार्वजनिक संस्थानहरूको कुरा अब धेरै सुन्न नसकिने भन्दै उनले तिनलाई नाफामा संचालन गर्ने गरी नीतिगत तथा व्यवस्थापकीय सुधारको खाँचो औल्याए । 'सार्वजनिक संस्थानको घाटाको कुरा कति वर्षसम्म उच्चारण गरिरहने हो ? कति वर्षसम्म घाटाको रिपोर्ट देखाएर बस्ने हो ?' उनले प्रश्न गरे ।

संस्थानहरूलाई कि त आत्मनिर्भर बनाएर नाफामा चलाउनुपर्ने, कि तिनको बारेमा विकल्प सोच्नुपर्ने उनको भनाइ थियो । शर्माले अर्थ मन्त्रालयका कर्मचारीहरू विषय विज्ञ मात्र भएर नपुने भन्दै उनीहरूले सामाजिक असमानताको बारेमा पर्याप्त जानकारी लिएको हुनुपर्ने बताए । उनले राज्यले गर्ने लगानीको

प्रतिफल गरिव जनताको मुहारमा भक्तिए मात्र त्यसको अर्थ हुने धारणा व्यक्त गरे । देशको अहिलेको आवश्यकता भनेको उत्पादनमा आधारित आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माण गर्नु रहेको भन्दै उनले सोअनुषंगको नीति र त्यसको कार्यान्वयनमा जोड दिए ।

मौद्रिक नीति लिक् भएकोप्रति आपत्ति

मौद्रिक नीति सार्वजनिक हुनुभन्दा अगाडि नै सूचना चुहिएकोप्रति अर्थमन्त्री शर्माले आपत्ती जनाएका छन् । उनले राष्ट्र बैंकको प्रवक्ता र वेबसाइटलाई किन प्रभावकारी नबनाएको भनी प्रश्न उठाए । 'तोकिएको समय अगाडि नै मौद्रिक नीति चुहिनु भनेको परीक्षा अगाडि नै प्रश्नपत्र आउट

गरेजस्तो हो । यसले राज्यको मनोबल गिराउने काम गर्छ । यस्तो कार्य तत्काल रोक्नुस,' अर्थमन्त्री शर्माले भने ।

कार्यक्रममा राष्ट्रिय योजना आयोगका उपाध्यक्ष डा. विश्वनाथ पौडेलले अर्थतन्त्रको दिगो स्रोत व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा जोड दिए । जलविद्युत र सिमेन्ट उद्योगहरूलाई व्यवस्थित गरेको खण्डमा तिनले राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा दीर्घकालीन स्रोतको काम गर्ने विचार उनले व्यक्त गरे । समाजमा भएको असमानता घटाउने र भूशासन प्रवर्द्धन हुने खालको कार्यक्रम बनाउनुपर्ने उनको सुझाव थियो । उनले भन्सार विन्दुमा आयातकर्ताहरूले धेरै तिर्नुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्नुपर्ने बताए ।

जबरजस्ती हटाएको भन्दै हितेन्द्रदेव पुगे सर्वोच्च

कुलमानको नियुक्ति बदर र आफुलाई साविक पदमै थमौती गर्न माग

हरिप्रसाद अर्याल/मध्यान्ह
काठमाडौं, ३२ साउन ।

नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकबाट आफुलाई हटाएर कुलमान घिसिङलाई कानून विपरित ल्याइएको भन्दै हितेन्द्रदेव शाक्य सर्वोच्च अदालत पुगेका छन् । सोमबार 'कुलमानको नियुक्ति बदर र आफुलाई निर्देशक पदमै थमौति गरिपाउं' भन्दै शाक्यले रिट निवेदन गरेका हुन् ।

शाक्यले रिटमा कानून विपरित कुलमानलाई ल्याउने काम गरिएको दावी गरेका छन् । आफुलाई हटाएको आधिकारिक पत्र नपाएको पनि उनको जिकिर छ । उनले आफुलाई कायम गर्न अन्तरिम आदेशको माग पनि गरेका छन् । आफ्नो नियुक्ति चार वर्षका लागि भएको भन्दै उनले सरकारले बिचमै हटाउन नसक्ने र आफुलाई अन्यत्र पद सिर्जना गरी नियुक्त गर्न नमिल्ने जिकिर रिटमा गरेका छन् ।

शाक्यले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद् कार्यालय, उर्जा मन्त्रालय, उर्जामन्त्री, नेपाल विद्युत प्राधिकरणको सञ्चालक समिति र कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङलाई दिन कुर्नुपर्ने र 'वेटिङ चार्ज' धेरै तिर्नुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्नुपर्ने बताए ।

चलेको थियो । मन्त्रपरिषदले शाक्यलाई सचिव सरहको सेवा सुविधाका साथ उर्जा आयोगमा नियुक्ति गरेको थियो । साउन २४ गतेको मन्त्रपरिषद् बैठकले घिसिङलाई प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकमा नियुक्त गर्ने निर्णय गरेको थियो । साउन २७ मा नियुक्तिपत्र बुझेलगत्तै घिसिङले सोही दिन पदबहाली गरेका थिए ।

नदे खिएसँगै विकल्प खोजेको उर्जा मन्त्रालयको भनाइ छ ।

प्राधिकरण प्रमुखको जिम्मेवारी सम्हालेयता प्राधिकरणको नाफा घटेको, अनधिकृत रुपमा विद्युत कटौती हुने क्रम र विद्युत् चुहावट बढेको भन्दै सरकारले कार्यसम्पादनमाथि प्रश्न उठाउँदै आएको थियो । सरकारले कार्यसम्पादन र उनीसँगै सल्लाहमा कुलमानलाई भित्र्याउँदै उनलाई जल तथा उर्जा आयोगमा सचिवसरहको पद सिर्जना गरी चार वर्षका लागि नियुक्त गरेको

थियो । उनलाई प्राधिकरणमा पाइरहेकै सेवा सुविधा दिने गरी उर्जा आयोगको जिम्मेवारी दिइएको थियो ।

प्रश्नमा रिट निवेदन

उर्जा मन्त्रालयका अनुसार कुलमानको नियुक्ति र जल तथा उर्जा आयोगमा शाक्यको सरुवा सल्लाहमै भएको थियो । शाक्यले पनि आफुलाई सम्मानजनक ठाउँ दिए स्वीकारने पनि बताएका थिए । उनले सार्वजनिक रुपमै भनेका थिए 'नेपाल सरकारको कर्मचारी भएकाले आफुलाई दिइने जुनसुकै जिम्मेवारी स्वीकार गर्छु, दोष देखाएर होइन, आवश्यकताका आधारमा जिम्मेवारी दिए, म त्यसलाई स्वीकार गर्छु । सरकारको निर्णय शिरोपर छ ।'

उनलाई उर्जा आयोगमा उनलाई प्राधिकरणमा एममडीकै रुपमा खाइपाई आएको सेवा सुविधा दिनेगरी लगेको थियो । जसमा उनले सहमति पनि जनाएका थिए । तर, प्राधिकरणमा नियुक्त भएको ६ दिनपछि शाक्यले सरकारिरुद्र रिट दायर गरेका छन् । अहिले प्रश्न उठेको छ, उनले ६ दिनपछि मात्रै किन उक्त निर्णयरुद्र सर्वोच्च पुगे ?

शाक्यको कामप्रति असन्तुष्टी

शाक्यको कामप्रति सरकार सन्तुष्ट छैन । उनको कार्यसम्पादन सन्तोषप्रदक

कम्प्युटर प्रणालीमा
टिकट काट्दै यात्रु

काठमाडौंको गौगवस्थित नयाँ बसपार्कका टिकट काउण्टरलाई कम्प्युटर प्रणालीमा लगेपछि टिकट काट्दै यात्रु । तस्वीर : अच्युत रेग्मी/ रासस

सिद्धार्थको खुद नाफा ३२.३१ प्रतिशतले बढ्यो

काठमाडौं/सस- सिद्धार्थ बैंकको खुद नाफा ३२.३१ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । बैंकले अघिल्लो आर्थिक वर्षमा २ अर्ब १४ करोड ३६ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको थियो । जुन गत आवमा ६९ करोड २५ लाख रुपैयाँले थप गरी २ अर्ब ८३ करोड ६९ लाख रुपैयाँ खुद नाफा आर्जन गरेको हो ।

बैंकद्वारा प्रकाशित गत आवको वित्तीय विवरण अनुसार सो अवधिमा बैंकले १ अर्ब २१ करोड ७६ लाख रुपैयाँ वितरण योग्य नाफा कमाएको छ । गत आवमा बैंकको कायम चुक्ता पुँजी १० अर्ब ९६ करोड २२ लाख रुपैयाँ हो । सो अनुसार बैंकले गत आवको नाफाबाट सेयरधनीलाई ११.१० प्रतिशत लाम्बाश वितरणको क्षमता राख्छ ।

यसैगरी, बैंकले गत आवमा १ खर्ब ८० अर्ब ९२ करोड रुपैयाँ निक्षेप संकलन गरी १ खर्ब ५८ अर्ब ४४ करोड रुपैयाँ कर्जा प्रवाह गरेको छ । जसबाट बैंकले ५ अर्ब ५३ करोड ९८ लाख रुपैयाँ खुद व्याज आम्दानी गरेको छ । जुन अघिल्लो आवको तुलनामा ०.६२ प्रतिशत कम हो । अघिल्लो आवमा बैंकले ५ अर्ब ५७ करोड ४९ लाख रुपैयाँ खुद व्याज आम्दानी गरेको थियो ।

बैंकको खुद व्याज आम्दानी घटेपनि अन्य सञ्चालन आम्दानी र इम्पेरमेन्ट बढ्दा खुद नाफा बृद्धि भएको देखिन्छ । अघिल्लो आवको तुलनामा बैंकले अन्य सञ्चालन आम्दानी ५ सय ४५.०८ प्रतिशत विन्दुले बढाएको छ । अघिल्लो आवमा बैंकले अन्य सञ्चालन आम्दानी ९६ करोड १५ लाख रुपैयाँ गरेको थियो । जुन गत आवमा ८८ करोड ७ लाख रुपैयाँले थप गरी १ अर्ब ४ करोड २२ लाख रुपैयाँ अन्य सञ्चालन आम्दानी गरेको हो । सो अवधिमा बैंकको इम्पेरमेन्ट चार्ज समेत ६८ करोड ६४ लाख रुपैयाँबाट बढेर ८६ करोड रुपैयाँमा पुगेको छ ।

साथै, सो अवधिमा बैंकले ७ अर्ब ६३ करोड ५० लाख रुपैयाँ खुद सञ्चालन आम्दानी गरेको छ । जुन अघिल्लो आवको तुलनामा १७.७६ प्रतिशत बढी हो । समीक्षा अवधिमा बैंकको खराब कर्जा अनुपात १.१६ प्रतिशत, बेसरेट ७.१६ प्रतिशत, स्पेडर ३.७० प्रतिशत र कष्ट अफ फण्ड १३.४५ प्रतिशत छ । साथै, प्रतिसेयर आम्दानी २५ रुपैयाँ ८७ पैसा, प्रतिसेयर नेटवर्थ १ सय ८४ रुपैयाँ ८६ पैसा र मूल्य आम्दानी अनुपात १९.४८ गुणा छ ।

ग्लोबल आइएमई बैंकको डीसीओमा रेग्मी

काठमाडौं/सस- ग्लोबल आइएमई बैंकको नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृतमा सुरेन्द्रराज रेग्मी नियुक्त भएका छन् । २०७८ साउन २९ गते बसेको बैंकको सञ्चालक समितिको निर्णयानुसार रेग्मी नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृतमा भाद्र १ गतेदेखि लागू हुनेगरी बढुवा भएका हुन् ।

करिब ३ दशकदेखि बैंकिङ क्षेत्रमा कार्यरत रेग्मी २०६५ वैशाखमा नायव प्रवन्धक तहबाट ग्लोबल आइएमई बैंकमा प्रवेश गरे । रेग्मीले अहिले ग्लोबल आइएमई बैंकको कर्जातर्फ साना तथा मझौला/खुट्टा कर्जा, अपरेशन तथा सामान्य प्रशासन विभागको समेत सुपरिवेक्षण गर्छन् ।

रेग्मीले बेलायतको युनिभर्सिटी अफ वेल्सबाट सन् २००१ मा एमबीए गर्नुभएको छ । बैंकिङ क्षेत्रसँग सम्बन्धी दर्जनौँ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तालिमहरू लिएका रेग्मी मर्जर व्यवस्थापन तथा कर्जा लगानी क्षेत्रमा अब्बल मानिन्छन् ।

Kerabari Rural Municipality Office of the Rural Municipal Executive Kerabari, Morang Province No. 1, Nepal

INVITATION FOR BIDS FOR THE PARAPET CONCRETING WORK

Date of publication: 2078/05/01

- The Kerabari Rural Municipality invites electronic bids from Nepalese eligible bidders for the construction Work Mention below under National Competitive Bidding procedures.
- Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office of Kerabari Rural Municipality, Kerabari Morang, Email:kerabariruralmun@gmail.com Tel:0214031110 or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp.
- A complete set of Bidding Documents may be purchased by eligible Bidders on the submission of a written application, along with the copy of company/firm registration certificate, and upon payment of a non-refundable fee of Nrs 3,000 till 31st Bhadra 2078 during office hours. Bidder should submit their bid electronically may download the bidding documents for e-submission from PPMO's Web Site www.bolpatra.gov.np/egp. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost(as specified above) of bidding document in the Project's Rajaswa (revenue) account as specified below and the scanned copy (pdf format) of the Bank deposit voucher shall be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids. Information to deposit the cost of bidding document in Bank:
Name of the Bank: NIC Asia Bank.Name of Office: Kerabari Rural Municipality
Office Account no.: 0562056501423002 (for Bid Document Fee)
Office Account no.:0562056501423008 (for Bid Security for Cash Deposit)
- Pre-bid meeting shall be held at Office Of the Kerabari Rural municipality at 12:00 PM 21st Bhadra 2078 BS
- Electronic bids must be submitted to the office of Kerabari Rural Municipality through PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp on or before 12:00PM on 1st Asoj 2078 BS. Bids received after this deadline will be rejected.
- The bidswill be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at 1:00 PM 1st Asoj 2078 BS at the office of Kerabari Rural Municipality. Bids must be valid for a period of [90 days] after bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in .pdf format in case of e-bid, amounting to a minimum mention below which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid.
- If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.

S.N.	Contract ID	Work Description	Estimated Amount Including VAT(NRs)	Bid Security (NRs)
1	KRMC/MOR/W/NCB-01(078/79)	Construction of Stadium Parapet (Package-IV)Kerabari RM Ward-8	34,70,057.09	1,00,000

Chief Administrative Officer